

ДАЛЁКІ КОСМАС – АГУЛЬНЫ ІНТАРЭС

4

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

ХАЙ БУДЗЕ ХЛЕБ

5

8

ЛІСТАПАДА 2023 г.

СЕРАДА

№ 216 (30096)

ЦЫТАТА ДНЯ

Наталля МЕЛЬНІКАВА, начальнік упраўлення арганізацыі гандлю і грамадскага харчавання Міністэрства антываганольнага рэгулявання і гандлю:

«У міжсезонны перыяд 2023—2024 гадоў у сховішчы павінна быць закладзена каля 122 тысяч тон садава-агароднай прадукцыі. Гэта бульба, морква, капуста, буракі, яблыкі, цыбуля рэпчатая. Калі мы бачым, напрыклад, што ў нас можа не хапаць нейкага віду, мы прымаем меры нетарыфнага рэгулявання. Мы можам уводзіць ліцэнзаванне вывазу, бо імпорт заўсёды можна завезці, і ён будзе на высокай цане, а стабфонды — гэта гарантаванае забеспячэнне прадукцыяй і нівеліраванне цен. Мы прымаем разнастайныя меры для забеспячэння поўнай патрэбы беларусаў прадуктамі харчавання ў міжсезонны перыяд».

З НОВЫМ ДОМАМ!

Да свята жыхары Зэльвы, невялікага райцэнтра на Гродзеншчыне, атрымалі ключы ад новых арэндных кватэр. У чатырохпавярховым прыгожым доме запраектавана 64 кватэры, з іх 52 — арэндныя, 12 — пад сацыяльнае жыллё.

Падарункі да свята

ПАТРЭБНАЕ ЛЮДЗЯМ

Ва ўсіх рэгіёнах нашай краіны да Дня Кастрычніцкай рэвалюцыі з'явіліся новыя або абноўленыя сацыяльна значныя аб'екты

Традыцыя дарыць падарункі народу напярэдадні 7 лістапада была закладзена Прэзідэнтам Беларусі, каб напоўніць гістарычны дзень сэнсам і працягнуць тое добрае, што рабілі ўлады ў мінулую эпоху. Штогод да гэтай даты адкрываюцца новыя або рэканструяваныя эканамічна і сацыяльна важныя збудаванні, перадаецца ў дар сучаснае абсталяванне і тэхніка, паляпшаецца інфраструктура населеных пунктаў. Што сёлета атрымалі беларусы ў падарунак ад дзяржавы — у аглядзе ўласных карэспандэнтаў «Звязды» ў рэгіёнах. Выбралі толькі некаторыя аб'екты, бо было іх насамрэч шмат.

СТАР. 2-3

Парадак на зямлі

РЭКУЛЬТИВАЦЫЯ, МЕЛІЯРАЦЫЯ, УЛАДКАВАННЕ...

Самы час прыбрацца да зімы і аглядзець тое, што зроблена

Сёлета з вясны ў Беларусі ўжо высаджана больш як 28 мільёнаў кветак, звыш 604 тысяч дрэў і кустоў. Амаль 70 тысяч з іх пасаджаны ў адзіны дзень азелянення, які прайшоў у канцы кастрычніка ў рамках абвешчанай Мінпрыроды экакампаніі «Мірная стваральная праца на карысць чыстай і зялёнай краіны». Азеляняцца краіна будзе яшчэ ўвесь лістапад. Пры гэтым узровень вызначанага для населеных пунктаў эканормамі і правіламі паказчыка азелянення ў 40 %, які характарызуе стварэнне камфортных умоў для пражывання і здароўя, дасягнуты ў 129 гарадах (амаль 98 % ад іх агульнай колькасці).

Фота Ірыны СІДАРОК

ПАДТРЫМАННЕ І КАНТРОЛЬ

Летась у мястэчках Беларусі было высаджана больш як 1,1 мільёна дрэў і кустоў, а з улікам аўтадарог — звыш 1,2 мільёна, што павялічыла плошчу азялененых тэрыторый у гарадах і райцэнтрах на 2244 гектары. Але парадак на зямлі — гэта не толькі азеляненне. Падтрымліваецца стан тэрыторый і аб'ектаў уздоўж аўтадарог і чыгункі, а таксама ляснага фонду.

СТАР. 4

КОРАТКА

- «Белавія» сумесна з «Ютэйр» будзе выконваць рэйсы з Беларусі ў рэгіёны РФ і назад.
- Нацыянальную экспазіцыю Беларусі ўрачыста адкрылі на выставе імарту ў Шанхаі.
- Мінсельгасхарч: на сучасных малочнаварных комплексах Беларусі вырабляецца 73 працэнты аб'ёму малака.
- Імгненныя грашовыя пераводы цяпер можна адправіць па пошце з Расіі ў Беларусь і наадварот.
- Адкрытае пратэзаванне грудной аорты правялі ў РНПЦ «Кардыялогія».

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

У НОВЫ ГОД – СА СТАРЫМ СЯБРАМ!

Ідзе падпіска на I паўгоддзе 2024 года.

Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2024 года, у падарунак чатыры календары: наскенны, рэлігійны, народны і месяцавы.

ПАТРЭБНАЕ ЛЮДЗЯМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ВЫСОКІЯ ТЭХНАЛОГІІ ДЛЯ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ

На Брэстчыне з'явіліся два новыя малочнатаварныя комплексы

Высокатэхналагічны жывёлагадоўчы аб'ект, аснашчаны сучасным абсталяваннем з камфортнымі ўмовамі ўтрымання жывёл, урачыста адкрылі ў адным з лепшых аграрных прадпрыемстваў Брэсцкай вобласці — СВК «Фядорскі». У склад комплексу, які ўзялі ў вёсцы Паніжжа, уваходзяць два кароўнікі на 800 галоў і даільна-малочны блок. На ўзвядзенне аб'екта спецыялістам Столінскага ПМК-24 спатрэбілася менш за год. Ён будаваўся па арыгінальным праекце спецыяльна пад патрэбнасці і ўзровень вытворчасці СВК.

«У «Фядорскім» самая высокая ў Брэсцкай вобласці, ды і ў рэспубліцы шчыльнасць жывёлы — амаль 200 галоў на 100 га. Тут даўнія і моцныя традыцыі жывёлагадоўлі. У апошнія гады новае развіццё атрымала не толькі галіна па вырошчванні буіной рагатай жывёлы, але і малочная жывёлагадоўля. Дзякуючы ўказу кіраўніка дзяржавы на будаўніцтва гэтага комплексу было выдзелена 8 мільянаў рублёў льготных крэдытных рэсурсаў, 3,3 мільяна рублёў бюджэтных грошай і ўласныя сродкі прадпрыемства. Будаўніцтва аб'екта яшчэ працягваецца, але аснова ўжо закладзена», — кажаў **першы намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама Вялічэн Зайчук**.

Яшчэ адзін жывёлагадоўчы аб'ект, перспектывы для далейшага пашырэння вытворчасці і эканамічнага росту, адкрылі ў КВВП «Маньковічы». Два кароўнікі на 640 галоў дойнага статака з даільна-малочным блокам узялі на малочнатаварнай ферме «Сахалін» у аграпрадукцыю Белавуша. У будаўніцтва аб'екта ўкладзена амаль 9 мільянаў рублёў з розных крыніц.

Цяпер у Брэсцкай вобласці на сучасных малочнатаварных комплексах змяшчаецца амаль 80 працэнтаў дойнага статака. Кіраўніцтвам краіны пастаўлена задача да 2030 года перавесці на новыя тэхналогіі ўсё пагалоўе. Па словах першага віцэ-губернатора, патрабаванага ўзроўню ў рэгіёне плануюць дасягнуць на некалькі гадоў раней. Цяпер у стадыі будаўніцтва ў вобласці знаходзяцца 134 розныя жывёлагадоўчыя аб'екты. У тым ліку 68 з іх узводзяцца пры фінансавай падтрымцы дзяржавы. Плануецца, што да канца года ў эксплуатацыю будзе ўведзена не менш за 30 аб'ектаў прыкладна на 24 тысячы галоў.

ПАЛІКЛІНІКА, ТРАНСПАРТНАЯ РАЗВ'ЯЗКА

Аб'екты сацыяльнай інфраструктуры ўрачыста адкрыты ў Гродзенскай вобласці

Важным крокам у развіцці маладых мікрараёнаў Гродна сталі ўвод у дзеянне новай гарадской паліклінікі і дарожнай развязкі з пешым тунэлем. У адкрыцці знакавых аб'ектаў прыняў удзел прэм'ер-міністр Раман ГАЛОУЧАНКА.

Будаўніцтва паліклінікі ў мікрараёне Паўднёвы-3 вялося тры гады. На рэалізацыю праекта былі накіраваны каля 28 мільянаў рублёў, на закупку абсталявання — яшчэ амаль 5 мільянаў.

У паліклініцы функцыянуюць дарослае і дзіцячае аддзяленні, жаночая кансультацыя, падстанцыя хуткай медыцынскай дапамогі з чатырма выязнымі брыгадамі. Зона абслугоўвання падстанцыі — 50 тысяч чалавек. Магутнасць самой паліклінікі — 32 тысячы чалавек, у тым ліку 11 тысяч дзяцей.

— Мікрараён хутка расце, будуцца новыя дамы, таму не павіна адставіць і сацыяльная інфраструктура. Новая паліклініка будзе вельмі запатрабавана людзьмі, якія тут жывуць. У сваю чаргу, дзяржава не шкадуе сродкаў на ахову здароўя. У мінулым годзе ў краіне ўведзены ў эксплуатацыю 29 новых устаноў. Сёлета іх будзе ўжо 37. У планах на 2024 год — увод у эксплуатацыю яшчэ 10 аб'ектаў. У Гродна, напрыклад, завяршаюцца работы першай і другой чэргаў рэканструкцыі будынкаў гарадской клінічнай бальніцы № 3 пад абласны дыспансер. Завершыцца будаўніцтва аддзялення прамянёвай дыягностыкі ў абласным кардыялагічным дыспансеры, — зазначыў падчас адкрыцця аб'екта Раман Галоўчанка.

Таксама кіраўнік урада павінашаў гродзенцаў з водам яшчэ аднаго значнага аб'екта — двухузроўневай транспартнай развязкі ў паўночнай частцы горада. Працягласць новага ўчастка — амаль два кіламетры. Яго ўвядзенне дазволіць аб'яднаць усю існуючую частку ў адзіную аб'язную дарогу. Такім чынам развязка злучыла паміж сабой паўднёва-заходняй і паўночнай мікрараёны Гродна, што дазволіць разгрузіць цэнтральную частку горада і перазамержкавіць транспартны паток. На аб'екце арганізаваны чатыры спускі з пуцэправодам, падземным пешым пераходам і тунэлем.

Трэба адзначыць, што будаўніцтва новага ўчастка калевачай дарогі ўдалося завяршыць у чатыры разы хутчэй нарматыўных тэрмінаў. Замест 20 месяцаў работы праведзены менш чым за паўгода. У частку поўнаасця гатовы да эксплуатацыі. Паказальна, што папярэдні ўчастак трасы быў урачыста адкрыты летас таксама з удзелам прэм'ер-міністра.

— Тады у нас была размова, што трэба аператыўна злучыць два новых мікрараёны Гродна —

Грандзчы і Паўднёвы. Гэта была абсалютная неабходнасць, каб горад мог развівацца, быць сучасным, зручным і камфортным для жыхароў. І ўжо зараз мы бачым гатовы вынік, — заўважыў кіраўнік урада.

Раман Галоўчанка падкрэсліў, што сёлета ў Беларусі фінансаванне на рамонт і рэканструкцыю дарог павялічыла з 900 мільянаў да 1,4 мільярд рублёў. У наступным годзе гэтая лічба павялічыцца да 2,2 мільярд рублёў.

Свае падарункі атрымалі і жыхары Ліды і Слоніма — там уведзены ў эксплуатацыю дзіцячыя садкі. У Лідзе дашкольнае ўстанова атрымала ўласную назву — «Паўночнае ззянне». Пры ўзвядзенні трохпавярховага будынка плошчай 1800 квадратных метраў выкарыстоўваліся сучасныя высока якасныя і, што вельмі важна, натуральныя аддзеланыя матэрыялы. Асабліва радасць для дзяцей — басейн. Сродкі на будаўніцтва ў памеры больш за 9 мільянаў рублёў выдзелены з абласной інвестпраграмы.

У Паўднёва-Заходнім мікрараёне Слоніма вядзецца актыўная жыллёвая забудова, таму дашкольную ўстанову тут чакалі з нецярпеннем. Як і ў Лідзе, садок у Слоніме з басейнам, камп'ютарным, музычным і спартыўным класамі. Кожны паверх аформлены тэматычна: адзін прысвечаны экалогіі, другі — асновам бяспечнай жыццяздзяйсці. Установа абсталявана інтэрактыўным фізікультурным комплексам — сэнсарнай сцяной і скаладаромам. На двары акрамя гульнявых пляцовак ёсць веладарожкі, шматфункцыянальная пляцоўка для вывучэння правілаў дарожнага руху. Наведваць новы дзіцячы садок змогуць не толькі дзеці з горада, але і з бліжэйшых населеных пунктаў.

У вобласці ўведзены некалькі спартыўных пляцовак у рамках маштабнага праекта «Спорт для ўсіх», ініцыяванага Прэзідэнтам спартыўным клубам: у Дзятлаўскім, Іўеўскім і Мастоўскім раёнах. Усяго ў Гродзенскай вобласці з'явіцца 17 такіх аб'ектаў.

МЕДЫЦЫНСКАЕ АБСТАЛЯВАННЕ, ТРЭНАЖОРНАЯ ЗАЛА

У Магілёве ўрачылі ключы ад 47 машын хуткай дапамогі

— Дзякуючы Прэзідэнту, вялікая ўвага ўдзяляецца сістэме аховы здароўя. Бо здаровы чалавек — самае вялікае багацце любой дзяржавы, — адзначыў у сваім выступленні старшыня Магілёўскага аблвыканкама Анатоль Ісачанка. — Сёння мы робім яшчэ адзін крок для умацавання матэрыяльна-тэхнічнай базы сістэмы аховы здароўя, каб медыкам было больш камфортна працаваць.

Ключы ад 21 аўтамабіля атрымаў Магілёў, яшчэ 7 перададзены Бабруйску, і па адной машыне атрымалі раённыя бальніцы. Удзел у мерапрыемстве прымаў **намеснік міністра аховы здароўя Юрый ГОРБІЧ**.

Пасля ўрачыстай цырымоніі святочныя мерапрыемствы перамясціліся на тэрыторыю абласнога анкадыспансера. 3 лістапада тут адкрыўся новы радыёлагічны корпус. У ім устаноўлена абсталяванне для правядзення прамянёвай тэрапіі і ультрагукавыя апараты для дыягностычных і малаінвазійных аперацый.

— Адкрыццё радыёлагічнага корпуса яшчэ раз сведчыць, што ў Беларусі створана высокатэхналагічная медыцына. Гэта вельмі сур'ёзная медыцынская тэхніка, з якой працуе выдатная каманда інжынернага персаналу. Цяпер важна максімальна эфектыўна выкарыстоўваць магчымасці новага радыёлагічнага корпуса, — адзначыла падчас адкрыцця ўстановы **галоўны ўрач Рэспубліканскага клінічнага медыцынскага цэнтра Кіраўніцтва спраў Прэзідэнта Ірына АБЕЛЬСКАЯ**.

Тым часам у культурна-спартыўным цэнтры аграпрадукцыі Махава Магілёўскага раёна ўрачыста адкрылі тронажорную залу. Як патлумачыла **начальнік аддзела ідэалагічнай работы і па справах моладзі Магілёўскага раённага аблвыканкама Аляксей КУПЦОВА**, гэта добры падарунак для ўсіх жыхароў аграпрадукцыі.

А ў Асіповічах **міністр абароны Віктар ХРЭНІН** уручыў ключы ад кватэр арэнднага дома 72 сем'ям ваеннаслужачых.

ПУЦЕПРАВоды І СТАДЫЁН

У Гомелі завершана рэканструкцыя дзевяціпалётнага пуцэправода

Яго прапуская здольнасць перавышала 32 тысячы машын за суткі. 168-метровы аб'ект не толькі злучае Навабеліцкі раён з асноўнай часткай Гомеля, але і горад з населенымі пунктамі Гомельскага раёна. Па гэтым напрамку ідзе транспартны транзіт у Расійскую Федэрацыю.

Пуцэправод па вуліцы Ільіча быў пабудаваны ў 1973 годзе, таму патрабаваў грунтоўнага рамонтна, ён быў занычаны для руху сёлета ў чэрвені. За гэты час мастабудаўнікамі і дарожнікамі праведзены велізарны аб'ём работ. Для скарачэння тэрмінаў будаўніцтва яны працавалі і па выхадных, і ў святы. Адкажучы працу мастабудаўнікоў, канструктараў, інжынераў, рабочых падчас цырымоніі адкрыцця пуцэправода асабліва адзначыў **старшыня Гомельскага аблвыканкама Іван КРУПКО**.

Як заўважыў кіраўнік рэгіёна, масты пасля рэканструкцыі адкрываюцца на Гомельшчыне практычна штогод.

— Усе памятаюць знакавы аб'ект праз раку Прыпяць у Жыткавіцкім раёне, які ўрачыста адкрыўся з удзелам кіраўніка дзяржавы ў 2018 годзе таксама да 7 лістапада. У 2019-м аднавіўся рух па мосце праз раку Сож у Гомельскім раёне, у 2021-м адкрылі ўнікальны па канструктарскім рашэнні мост праз Дняпро ў Рагачоўскім раёне. Роўна год таму аднавілі рух па абноўленым Сельмавіцкім пуцэправодзе, увесну перарэзалі стужачку на мосце ў Калінкавіцкім раёне, — нагадаў Іван Крупко.

Шчырыя словы віншавання з нагоды адкрыцця чарговага сацыяльна і эканамічна важнага аб'екта ад імя Аляксандра Лукашэнка жыхарам Гомельшчыны перадаў **першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Максім РЫЖАНКОУ**.

— Улічылі і сучасныя патрабаванні бяспекі, і безбар'ернае асяроддзе, апраўдалі эстэтычныя чаканні гараджан — зрабілі прыгожае архітэктурнае падсвятленне. Гэты праект — толькі малая частка маштабнай работы па будаўніцтве сучасных дарог і пуцэправодаў, удасканаленні транспартнай інфраструктуры па ўсім рэгіёнах краіны, — падкрэсліў Максім Рыжанкоў.

У падарунак да свята камфортны і бяспечны пуцэправод пасля капітальнага рамонтна атрымалі і жыхары Жлобіна. Яго працягласць — больш за 220 метраў, шырыня — звыш 23 метраў, а перасякае ён 15 чыгуначных шляхоў.

Да Дня Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Лельчыцах пасля маштабнай рэканструкцыі адкрыты гарадскі стадыён «Палессе». Збудаванне абноўлена пры падтрымцы Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта, Лельчыцкага раённага аблвыканкама, асацыяцыі «Беларуская федэрацыя футбола».

— Толькі ў мінулым годзе ўведзены ў эксплуатацыю льядовая арэна ў Жлобіне і стадыён у Добрушы. Сёлета, напрыклад ІІ Гульняў краін СНД, абноўлены льядовы палац у Гомелі, у снежні плануецца адкрыць сучасны льядовы палац у Светлагорску. На завяршальнай стадыі будаўніцтва стадыёнаў у Нароўлі, Карме і Ельску, — падкрэсліў падчас адкрыцця аб'екта ў Лельчыцах **намеснік старшыні Гомельскага аблвыканкама Дзмітрый АЛЕЙНИКАУ**.

ДЗІЦЯЧЫ САДОК З 3D-ПРЫНТАРАМ

На Міншчыне дашкольнікаў прыняў цэнтр развіцця дзіцяці

Гэты сучасны дзіцячы садок у новым мікрараёне Смалявіч Паўночна-Заходні назвалі «Зорачка», ён пабудаваны за сродкі бюджэту сталіцы для жыхароў горада-спадарожніка. Падзея для мясцовых наваасялаў даўгачаканая: дашкольная ўстанова знаходзіцца ў крокавай доступнасці ад дома.

Удзел ва ўрачыстым мерапрыемстве з нагоды ўводу ў эксплуатацыю сацыяльна значага аб'екта прынялі старшыня Мінскага аблвыканкама Аляксандр Турчын і старшыня Мінскага гарвыканкама Уладзімір КУХАРАЎ.

Спыняцца на дасягнутым у горадзе не збіраюцца. У наступным годзе чакаецца ўвядзенне ў строй паліклінікі.

«Але нам не трэба забываць і пра гістарычную частку Смалявіч. У бліжэйшай перспектыве — трэцяя школа, агульнае добраўпарадкаванне», — падкрэсліў Аляксандр Турчын. Яшчэ адна ўстанова адукацыі, паводле слоў губернатара, з'явіцца і ў мікрараёне Паўночна-Заходні.

Новы дашкольны цэнтр адрозніваецца на 230 выхаванцаў, тут прадугледжаны інтэграваныя групы, ёсць басейн, медыцынскі блок, пункты дэ-факталагічнай і псіхалагічнай дапамогі, цэнтры бяспекі, пазнавальнага развіцця і патрыятычнага выхавання, STEAM-цэнтр з камп'ютарамі, наборамі для канструявання і 3D-прінтарам.

Працаваць у цэнтры дашкольнага развіцця будуць амаль тры дзясяткі педагогаў, шэсць з якіх маладыя спецыялісты. Некалкі выхавальцаў з калектыва — таксама наваасялы мікрараёна.

«Гэты садок — выдатны падарунак для Смалявіч, бо патрэба ў месцах для дашкольнай, улічваючы наша развіццё, пастаянна расце. Гэта трэці сучасны садок у горадзе, і праз год узнікне неабходнасць узвядзення яшчэ аднаго. Ён гарманічна ўпісаўся ў мікрараён і стаў яго ўпрыгожаннем. Тут ужо пражывае каля трох тысяч чалавек. Па плане ж з'явіцца ўсяго 19 дамоў на 150 тысяч квадратных метраў жылля, дзе будуць жыць каля сямі тысяч гараджан», — расказаў старшыня Смалевіцкага райвыканкама Андрэй РАТОМСКА.

НА РАДАСЦЬ БАЦЬКАМ

У Мінску адкрылі два новыя дзіцячыя садкі

Дзве новыя ўстановы дашкольнай адукацыі ўрачыста адкрылі ў Мінску напярэдадні 7 лістапада. Дзіцячы садок № 585 у мікрараёне Брылевічы і дзіцячы садок № 586 у мікрараёне Навінкі гасцінна расчыняць свае дзверы перад дашкалятамі. На адкрыццё прыйшло шмат бацькоў з дзецьмі з гэтых мікрараёнаў.

Дзіцячы садок № 585 («Васілёк») стаў завяршальным штрыхом у інфраструктуры Брылевіч. На яго адкрыццё намеснік прэм'ер-міністра Ігар ПЕТРЫШЭНКА адзначыў, што дзеці ва ўтульнасці, бяспецы, камфорце, з добрым харчаваннем будуць рыхтавацца тут да школы:

— Для іх і басейн, і музычная зала — усё, што трэба для гарманічнага развіцця.

Таксама ён дадаў, што за пяць гадоў у Беларусі пабудавалі 71 дзіцячы садок на 14 тысяч месцаў. У гэтым годзе запланавана будаўніцтва 15 такіх устаноў.

Дзіцячы садок № 586 быў узведзены на перспектыву ў новым мікрараёне, які зараз актыўна будуюцца. Тут плануецца выдзяляць кватэры шматдзетным сем'ям. На яго адкрыццё старшыня Мінгарвыканкама Уладзімір КУХАРАЎ заявіў, што дарыць гараджанам падарункі напярэдадні свят стала добрай традыцыяй:

— Прыемна ўдвая, што гэта робіцца для падростаючага пакалення. Дзеці апінуюцца ў кляпалітых руках выхавальцаў. І хочацца, каб у дашкольнай установе выкарыстоўваліся новыя, сучасныя формы і метады работы. Маленькія жыхары гэтай мікрараёна будуць атрымліваць добрыя веды, уменні, навыкі. Усе ўмовы для гэтага мы створым.

Матэрыяльна-тэхнічная база новых дзіцячых садкоў ідзе ў нагу з часам. Тут вам і басейн, і безбар'ернае асяроддзе, і камп'ютарны клас, і творчы майстэрні. Засталося толькі дачакацца, калі садкі напоўняцца выхаванцамі.

Дарчы, у дзіцячым садку № 586 гэта адбудзецца ўжо днямі.

— Спачатку пачнуць функцыянаваць толькі чатыры групы: дзве малодшых, сярэдняй і старэйшай, — расказала загадчыца ўстаноў Аксана СОКАЛ. — У цэлым дашкольная ўстанова адрозніваецца на 230 хлопчыкаў і дзяўчынак. У далейшым будзем набіраць дзяцей па запісе бацькоў. Думаю, да новага года ўжо запрацуе шэсць, а да мая — усе 12 груп, уключаючы дзве ясельныя.

Акрамя таго, дзякуючы добрай тэхнічнаму аснашчэнню, дзіцячы садок № 586 плануе прадастаўляць дадатковыя адукацыйныя паслугі для ўсіх жыхароў мікрараёна.

Дзіцячы садок у Брылевічах таксама адрозніваецца на 230 дзяцей. Тут будуць працаваць дзве групы для малых і дзесяць груп для дзяцей сярэдняй і старэйшага дашкольнага ўзросту, у тым ліку ў садку прадугледжаны дзве групы інтэграванага навучання і выхавання.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА, Лізавета ГОЛАД, Наталля КАПРЫЛЕНКА, Маргарыта УШКЕВІЧ, Нэлі ЗІГУЛЯ, Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА. Фота БелТА, ТК «Гомельшчына афіцыйна», Лізаветы ГОЛАД, Кацярыны УРБАН і адкрытыя крыніцы.

МОСТ, АЎТАПАРК, ЗАВОД

На Віцебшчыне ў Верхнядзвінску ўведзены ў эксплуатацыю мост

Працэс стартаваў у студзені 2022 года. Новы мост праз раку Дрысу — больш старога. Яго даўжыня перавышае 150 метраў, шырыня павялічылася з сямі метраў да 11 метраў, а па абодва бакі створаны паўтараметровыя тратуары. Цьвёрмонію адкрыцця моста наведалі ганаровыя госці: старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА, міністр транспарту і камунікацый Аляксей ЛЯХОВІЧ, памочнік Прэзідэнта — інспектар па Віцебскай вобласці Ігар БРЬІЛО, старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр СУБОЦІН.

Да лістападаўскага свята быў таксама абноўлены аўтапарк устаноў аховы здароўя Віцебшчыны: 66 легкавых аўтамабіляў для аказання неадкладнай дапамогі насельніцтву перадалі ва ўстановы ва ўрачыстай абстаноўцы. Аўтапарк першаснага звына аховы здароўя Віцебска папоўніўся дзесяццю аўтамабілямі. Сертыфікаты на атрыманне айчынных аўтамабіляў Seely Emgrand кіраўнікам бальніц і паліклінік уручыў старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Субоцін 4 лістапада.

«Паступова паляпшаецца рэсурсная база медыцынскіх устаноў вобласці. У 2023 годзе на рэканструкцыю, мадэрнізацыю гэтых арганізацый накіравана больш за 44 мільёны рублёў. Выкананы рамонт у 322 фельчарска-акушэрскіх пунктах, 51 амбулаторыі ўрача агульнай практыкі, 23 участковых бальніц і бальніцах сямейнага догляду. Набыта больш за 300 адзінак медыцынскага абсталявання на суму амаль сем мільёнаў рублёў», — падкрэсліў кіраўнік вобласці.

У аграгарадку Бігосава Верхнядзвінскага раёна на горадаўтарваральным прадпрыемстве «Інвет» адкрылі новую сталоваю. На ўвядзенне ў строй сталовай ААТ «Інвет» накіравала каля 700 тысяч рублёў. «Гэта інвестыцыі, і тое, што вы абнаўляеце свае ратацыйныя апараты, тэхніку, — таксама ключ у будучыню і да поспеху. Не будзе інвестыцыі — не будзе ў прадпрыемства будучыня. А што датычыцца ў цэлым перспектывы, то вы — горадаўтарваральнае прадпрыемства, таму трэба адказваць за парадка і ва ўсім аграгарадку, каб тратуары былі, добры асфальт. І працоўныя месцы трэба дадаткова ствараць, нарошчваць аб'ёмы. У вас добрая будучыня, і мы будзем дапамагаць вам і далей», — адзначыў на цырымоніі адкрыцця спікер наміяналы палаты парламента Уладзімір Андрэйчанка.

Новы аб'ект — смеццерапрацоўчы комплекс — напярэдадні 7 лістапада адкрылі на рэгіянальным палігоне ў вёсцы Салаўё Аршанскага раёна. Ён уключае ў сябе завод па сартаванні адходаў, абсталяванне па перапрацоўцы будаўнічых і буйнагабарытных адходаў, пляцоўку для кампаставання. Магутнасць комплексу складае 60 тысяч тон у год. У працэсе сартавання плануецца выманне другасных матэрыяльных рэсурсаў і атрыманне фракцыі про-RDF паліва. З матэрыялаў, у якіх ёсць біткі, будуць атрымліваць драбку для дарожнага будаўніцтва, з бетону і камяняў — другасныя друз, а з драўніны — паліўную дракву.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Прэзідэнт Польшчы прапанаваў Маравецкаму сфарміраваць новы ўрад

Анджэй Дуда звярнуўся да дзейнага прэм'ер-міністра краіны Матуша Маравецкага з прапановай паспрабаваць сфарміраваць новы ўрад. Аб гэтым ён заявіў у тэлевыпадку. Як вядома, на агульнанацыянальных выбарах у Польшчы кансерватыўная партыя «Права і справядлівасць» («ПіС»), у якую ўваходзіць Маравецкі, саступіла парламенцкую большасць саюзу трох апазіцыйных партый: «Грамадзянскай кааліцыі», «Трэцяга шляху» і «Новых левых». Дуда падкрэсліў, што «ПіС» павінна атрымаць шанец застацца ва ўладзе, паколькі яна набрала больш галасоў, чым любая іншая асобна ўзятая партыя. Як адзначаюць аналітыкі, гэтае рашэнне можа затрымаць працэс фарміравання наступнага ўрада, бо прапанаваная кандыдатура, хутчэй за ўсё, не атрымае адабрэння заканадаўцаў, неабходнае для выканання даручэння прэзідэнта. Дарчы, больш за палову палякаў лічыць, што Дуда не павінен быць уносіць у Сейм кандыдатуру Маравецкага. Аб гэтым сведчаць дадзеныя сацыялагічнага, праведзенага лабараторыяй IBRIS.

Канарскія астравы ўсталявалі рэкорд па колькасці нелегальных мігрантаў

Сёлета на Канарскія астравы прыбылі больш за 32 тысячы нелегальных мігрантаў. Такім чынам, на іспанскім архіпелагу крываціцы 2006 года, паведаміла Associated Press. Канары размяшчаны недалёка ад Афрыканскага кантынента, таму на працягу апошніх дзесяцігоддзяў з'яўляюцца своеасаблівым пераважным пунктам для тых, хто хоча патрапіць з Афрыкі ў Еўропу. Большасць мігрантаў прыбываюць на астравы з Сенегала. Таксама да ўзбярэжжа нэрэдка прычальваюць лодкі з Марока, Гамбіі, Маўрытаніі і Заходняй Сахары.

У Кеніі і Самалі з-за дажджоў і паводак загінулі дзясяткі чалавек

З-за моцных дажджоў і выкліканых імі паводак у Кеніі і Самалі загінула, па меншай меры, 30 чалавек. Дзясяткі тысяч людзей былі вымушаны пакінуць свае дамы. Улады Самалі абвясцілі надзвычайнае становішча пасля таго, як экстрэмальнае надвор'е прывяло да гібелі 15 чалавек. Дажджамі і паводкамі ў краіне разбураны дамы, дарогі і масты. У Кеніі Чырвоны Крыж заявіў, што з пяціці, калі ў краіне пачаліся праліўныя дажджы, колькасць загінулых узраста да 15 чалавек. Больш за ўсё пацярпелы партовы горад Мамбаса. Паводкі знішчылі каля 100 гектараў сельскагаспадарчых палеткаў і сталі прычынай гібелі звыш тысячы хатніх жывёл.

Навука

ДАЛЁКІ КОСМАС — АГУЛЬНЫ ІНТАРЭС

НАН Беларусі і Кітайская нацыянальная касмічная адміністрацыя падпісалі Сумесную дэкларацыю аб супрацоўніцтве па Міжнароднай навуковай месцавай станцыі. Подпісы пад дакументам паставілі старшыня Прэзідыума НАН Беларусі Уладзімір ГУСАКОВ і кіраўнік Кітайскай нацыянальнай касмічнай адміністрацыі Чжан Кэцзянь.

Згодна з дэкларацыяй, бака будучы развіваць супрацоўніцтва ў працэсе стварэння і эксплуатацыі Міжнароднай навуковай месцавай станцыі. Кірункамі супрацоўніцтва будзе фундаментальныя і прыкладныя даследаванні ў галіне тэхнікі і тэхналогій касмічнага прымянення, новых матэрыялаў і

электроннай кампанентнай базы, падрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі навуковых кадраў і спецыялістаў. Па ўзаемнай дамоўленасці бакі могуць вызначыць таксама іншыя напрамкі супрацоўніцтва.

У час відэасустрачы Уладзімір Гусакоў падкрэсліў, што ў нашай краіне касмічная сфера па напрамках інфармацыйна-камунікацыйных і авіякасічных тэхналогій, дыстанцыйнага зандзіравання Зямлі, касмічнага прыборабудавання і электроннай прамысловасці вызначана як адна з прывілейных сфер інвацыійнага развіцця Беларусі. Прадугледжваецца шырокая інтэграцыя беларускіх навуковых арганізацый і прадпрыемстваў касмічнай галіны ў рамках міжнародных навукова-тэхнічных праектаў з дружэлюбнымі дзяржавамі.

Старшыня Прэзідыума НАН Беларусі асабліва адзначыў важнасць далейшага супрацоўніцтва Беларусі і Кітая ў аэракасічнай сферы і гатоўнасць беларускіх вучоных да яго развіцця ў рамках кітайска-расійскага праекта па стварэнні Міжнароднай навуковай месцавай станцыі. Гэты праект накіраваны на ўмацаванне навукова-даследчага ўзаемадзеяння і выкарыстанне касмічнай прасторы ў мірных мэтах у інтарэсах усяго чалавечтва.

«Нацыянальная акадэмія навук Беларусі зацікаўленая самым актыўным чынам удзельнічаць у гэтым праекце, і мы ўпэўнены, што сумесная дзейнасць у сферы космуса стане адным з прывілейных нашых адносін. Перакананы, што падпісанне Сумеснай дэкларацыі забяспечыць далейшае пашырэнне ўзаемавыгаднай кааперацыі паміж нашымі краінамі — стратэгічнымі партнёрамі на карысць

эканомік дзвюх краін», — падкрэсліў Уладзімір Гусакоў.

У сваю чаргу кіраўнік Кітайскай нацыянальнай касмічнай адміністрацыі Чжан Кэцзянь адзначыў неабходнасць актыўнасці дзейнасці па распрацоўцы сумесных праектаў і прыцягнення беларускага боку ў кітайскія праграмы па даследаванні Далёкага космаса. Чжан Кэцзянь выказаў гатоўнасць наведваць Беларусь і Акадэмію навук для знаёмства з вынікамі даследаванняў у галіне касмічных тэхналогій і запяршы кіраўніка НАН Беларусі наведваць КНР з мэтай азнамялення з дасягненнямі кітайскіх вучоных і спецыялістаў у гэтай сферы.

Па выніках відэасустрачы дасягнута дамоўленасць аб распрацоўцы Дарожнай карты супрацоўніцтва паміж НАН Беларусі і Кітайскай нацыянальнай касмічнай адміністрацыяй па канкрэтных навукова-тэхнічных праектах у рамках стварэння і эксплуатацыі Міжнароднай навуковай месцавай станцыі.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Па сутнасці

ЧАС САДЗІЦЬ ДРЭВЫ

Лістапад. Пад нагамі шастае лісце. Час разваг. Размовы з мінулым. Маўляў, што паспеў за гэты год, за дзесяцігоддзе, за жыццё... Філасофія. Колькі б ні цілілі каштаны, усё роўна потым зялёнае вясной лісце стане рудым і будзе шапацць пад нагамі. Альбо і інакш можна разважаць. Пасля лістапада праз нейкі час будзе вясна, май. Ізноў гэтыя шэрыя дрэвы ажывуць, забудуць зялёным колерам. А цяпер час разваг і сузірання — мы нібыта тая ліста: распускаяемся, зелянеем, а прыйдзе час, падзьме сівер — і ўжо гоніць цябе наперад па зямлі. Такія вятры бываюць у кожнага ў жыцці асобна. І ў жыцці цэлага грамадства, нават самых вялікіх краін — імперыяў. Так, мабыць, адбылося ў 1917 годзе. Калі б не скінулася тое старое лісце, не было б месца вырастаць маладой лістоце.

Пра той час мы ведаем рознае і супярэчнае. Усе тыя падзеі па рознаму ўспрымаюць, для некаторых гэта боль братазайбойчых вайны, для іншых — наадварот свята і радасць ад будучыня новага свету. Афіцыйная гістарыяграфія дэкларуе: менавіта пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі Беларусь атрымала магчымасць стаць дзяржавай. Канешне, гісторыя нашай дзяржаўнасці пачыналася задоўга да 1917-га, яшчэ ў Полацкім княстве. Але ж менавіта пасля 1917-га ўпершыню ідэя дзяржаўнага ўтварэння менавіта са словам «БЕЛАРУСЬ» загучала на ўсю моц і хутка ўвасобілася ў жыццё — Сацыялістычная Савецкая Рэспубліка Беларусь (пазней — БССР) была ўтворана літаральна праз год і два месяцы пасля залпа «Аўроры», які змяніў двар свет. Так, свет тады мяняўся, і змены былі ў многіх крывавыя. Дзякуй Богу, на землях сучаснай Беларусі тады не было такой жудаснай бойкі: брат на брата. Нас, праўда, падзялілі па-жывому на 18 доўгіх фукцый. Але ў Савецкай Беларусі стварыліся ўдала функцыянавалі ўсе інстытуты, якія павінны мець дзяржава. А праз дзесяць год пасля рэвалюцыі ў нас была ўжо нават свая Акадэмія навук. І менавіта дзякуючы існаванню і развіццю БССР у 1939 годзе адбылося ўз'яднанне з Заходняй Беларуссю — акт гістарычнай справядлівасці...

Беларусы і сёння з задавальненнем адзначаюць 7 лістапада. Выхадныя, традыцыйныя падарункі ад дзяржавы. Да таго ж святковыя настроі развівае, нібы тое лісце, восенскую хандру. Спрадэвуе руплівы беларускі сельянін не адмаўляўся ад святаго позняй восені. А што? Толькі працу перад сабой і бачыў. А калі збачыў у адрыве, зярнаты ў глебе, то і святкаваць можна. Толькі без «песняў жалбы», як раней. Рэвалюцыя, дарэчы, іх і адмяніла. Дала сельяніну зямлю, магчымасць вучыць і выводзіць у людзі дзяцей.

Чарговая гадавіна рэвалюцыі — гэта яшчэ і нагода для нас, сённяшніх, задумацца. Каб ізноў не набыць сабе адмысловы густ. З аднаго боку, — зямля і адукацыя сталі даступнымі для ўсіх, з іншага — гэта быў надлом для грамадства. Чаму вучаць гэтыя падзеі? Таму, што зліце нельга з'бывацца на астатніх людзей. Бо старонія сілы абавязкова гэта выкарыстаюць, а народ будзе пакутаваць.

У Беларусі 7 лістапада — дзень з сэнсам будучыня, стваральнай працы. Колькі разоў ужо Прэзідэнт падкрэсліваў, што ліміт на рэвалюцыі нас вычарпаў. А воль звалюцыйныя перамены, альбо рэвалюцыйны падыход у якой-небудзь галіне гаспадаркі — тое калі ласка.

Мабыць, для грамадства асноўная прымацкая ідэя з далёкага 1917-га — роўныя магчымасці для ўсіх. Прынцып справядлівасці, які дэкларуецца і выконваецца дзяржавай у сучаснай Беларусі. Гэта, напэўна, нацыянальная рыса, закладзеная і ў палітычнай традыцыі, — уменне браць найлепшае з таго, што маем, што дасталася ў спадчыну. Таму у нас няма альтэрнатыў, затое ёсць добрая традыцыя да Дня Кастрычніцкай рэвалюцыі, свята, ад якога, у адрозненне ад іншых, не сталі адмаўляцца.

Дарэчы, уважлівыя адносіны да ранейшых традыцый — гэта адзін з патэрнаў палітыкі Прэзідэнта. З захаваннем рэвалюцыйнай даты адбылося без рэвалюцыі ў календары свята.

Мы памятаем вынікі і прычыны кастрычніцкіх падзей. І ведаем, што лепей дрэвы саджаць, а не выкарчоўваць. Вось і на 7 лістапада таксама садзім сады і алеі — самы час. Каб увесну яны ажылі, забудзі штамі жыцця. Такія яны, разважлівыя адносіны да жыцця. У лістападзе, калі пад нагамі шапацці лісце.

Яўген ПУСТАВОЙ.

Даведка

Кітайская нацыянальная касмічная адміністрацыя (CNSA) была заснаваная ў 1993 годзе і з'яўляецца ўрадавай арганізацыяй Кітайскай Народнай Рэспублікі, якая адказвае за кіраванне касмічнай дзейнасцю ў грамадзянскіх мэтах і міжнароднае касмічнае супрацоўніцтва.

РЭКУЛЬТЫВАЦЫЯ, МЕЛІЯРАЦЫЯ, УЛАДКАВАННЕ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Уладкоўваюцца паверхневыя водныя аб'екты і асабліва ахоўныя прыродныя тэрыторыі, месцы пахаванняў, мемарыяльныя комплексы месцаў баявой і воінскай славы, пахаванняў воінаў і партызан, расказаў Пётр НІКАЛАЕНКА, намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення рэгулявання абыходжання з адходамі, біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці — начальнік ўпраўлення біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці Мінпрыроды:

— Падтрымліваюць у належным стане і рэкультуюць аб'екты захавання адходаў, уладкоўваюць тэрыторыі садаводчых таварыстваў і гаражных і спажывецкіх кааператываў. Рэкультуюць унутрыгаспадарчыя кар'еры для здабычы карысных выкапняў. Займаюцца лесааднаўленнем на гарах у межах ляснога фонду і лесаўзвядзеннем на схілах і ў ярах. Праводзяць меліярацыю і інвентарызацыю радзіннага небяспечных зямель. У населеных пунктах ствараюцца спартыўныя і дзіцячыя гульнявыя пляцоўкі, рамонтуюцца газоны. Сялёта зруйнавана звыш 2700 старых і пустых дамоў.

У рамках падтрымання ў належным стане і ўладкавання асабліва ахоўных прыродных тэрыторій устаноўлены інфармацыйныя знакі і малыя архітэктурныя формы, абсталяваны вогнішчы, пастаўлены кантэйнеры для адходаў, уладкаваны аўтамабільныя паркоўкі і веласіпедныя стаянкі.

Дарэчы

Разам з тым пакуль адны добраўпарадкаваныя краіны і клопацыя пра яе прыроду, іншыя яе засмечваюць. З пачатку года спецыялістамі Мінпрыроды зафіксавана каля 1,5 тысячы фактаў прычынення шкоды наваколлю, па якіх былі прадаўжаны прэтэнзіі на яе кампенсацыю на суму каля 10 мільянаў рублёў. Каля паловы парушэнняў прыходзіцца на абыходжання з адходамі, іншымі словамі, несанкцыянаваных звалі, якія ствараюць як людзі, так і юрыдычныя асобы. Да адказнасці за такія парушэнні сёлета прыцягнута звыш 500 асоб, а сярэдні памер аднаго штрафду — каля 1,5 тысячы рублёў. Іншыя асноўныя парушэнні, якія выяўляюцца прыродаахоўнікі, — невытрыманне мер па барацьбе з інвазійнымі раслінамі, забруджванне зямель, сід сцявак водаў і выкіды забруджвальных рэчываў у атмасферу з перавышэннем нарматываў, а таксама выдаленне аб'ектаў расліннага свету.

Падчас месяца пачаў навіздэнні парадку былі арганізаваны суботнікі, працоўныя дэсанты і акцыі па прыборцы замацаваных і прылептых тэрыторый зямель агульнага карыстання населеных пунктаў, сельскагаспадарчых тэрыторый, аб'ектаў садаводчых таварыстваў, гаражных і іншых кааператываў. У рамках акцыі добраўпарадкавання «Чыстая вуліца», «Чысты двор» прыбраныя паркі, вуліцы, лясныя масівы, прыдарожныя тэрыторыі.

— Тэрытарыяльныя органы Мінпрыроды пастаянна кантралююць пытанне навіздэння парадку на зямлі і добраўпарадкавання населеных пунктаў. А санітарная эпідэміялагічная служба ацэньвае стан тэрыторый грамадскай жылёй забудовы, гаражных і дачных кааператываў, вытворчых прадпрыемстваў, палос адроваў аўтамабільных і чыгуначных дарог, — удакладніў Пётр Нікалаенка. — Адносна ўладкавання тэрыторый будаўнічых пляцовак і аб'ектаў будаўніцтва Мінбудархітэктуры маніторыць будаўнічыя аб'екты і базы арганізацый на предмет выканання патрабаванняў па ўладкаванні будпляцовак. У прыватнасці, наяўнасці часовых агароджаў будаўнічых пляцовак, наяўнасці пашпарту аб'ектаў, схем руху транспарту.

КЛОПАТЫ СТАЛІЦЫ І НАВАКОЛ'Я

З улікам асаблівага статусу Мінска як сталіцы навіздэнне парадку тут уключае ў сябе больш паказчыкаў, чым мерапрыемствы рэспубліканскага плана, адначасна ў Дэпартаменту ШУНЬКІН, намеснік старшыні Мінскага гарадскога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя:

— Мінскі гарадскі камітэт прыродных рэсурсаў у рамках навіздэння парадку на зямлі выдзяляе маніторынг выканання заканадаўства ў галіне абыходжання з адходамі на тэрыторыі горада. Асабліва ўвага падчас абследаванняў надаецца наяўнасці несанкцыянаваных звалі адходаў на тэрыторыі прадпрыемстваў сталіцы, у прыдарожных палосах, месцах адпачывання, а таксама пытаннем уладкавання месцаў збору адходаў з тэрыторый могілак. Соцыял і за абыходжанням з другаснымі матэрыяльнымі рэсурсамі, у тым ліку за недапушчэннем іх захавання на палігонах.

За дзевяць месяцаў (у рамках кантролю за выкананнем заканадаўства ў галіне аховы навакольнага) у частцы навіздэння парадку на зямлі выяўлена 2170 парушэнняў, праведзена 287 кантрольна-аналітычных мерапрыемстваў. Па фактах выяўленых парушэнняў выдана 2013 пунктаў рэкамендацый і прадпісанняў, накіравана 157 інфармацыйных лістоў. Да адказнасці (штрафаў) прыцягнута 51 ванавага асоба

на агульную суму звыш 50 тысяч рублёў. 275 адказных асоб звязаны ад адміністрацыйнай адказнасці з вынясеннем папярэджання, удакладніў ён.

Міншчына сёлета ўзбагацела на больш як 20 тысяч дрэў, 17 тысяч кустоў і 900 тысяч кветак. За дзевяць месяцаў у рамках плана на навіздэнні парадку на зямлі ў вобласці адрамантавана звыш 800 тысяч м² вулічна-дарожнай сеткі, зруйнавана больш за 500 старых і пустых дамоў, якія, між іншым, з'яўляюцца таксама і пажарнебяспечнымі участкам, зазначыў Леанід ІСАЧАНКА, начальнік аддзела кантролю за аховай і выкарыстаннем зямель, нетраў, біяразнастайнасці, асабліва ахоўных тэрыторый Мінскага абласнога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя:

— Для ўтрымання ў належным стане і ўладкавання сельскагаспадарчых тэрыторый адрамантавана і рэканструявана 44 аб'екты захавання гнёзмячальных сцявак водаў, устаноўлена больш за 60 кантэйнераў для збору адходаў на жывёлагадоўчых фермах, падрыхтавана і ўцянута ў гаспадарчы абарот звыш трох тысяч гектараў сельскагаспадарчых зямель.

У рамках утрымання ў належным стане тэрыторый аб'ектаў аўтамабільных дарог устаноўлена і адрамантавана каля 220 малых архітэктурных формаў. Выдзелены адходы павалу і небяспечныя дрэвы на працягу 900 кіламетраў. Лясныя службы вобласці правялі санітарныя рубкі на плошчы звыш дзевяці тысяч гектараў. Адроды прыбраны ў лясным фондзе на плошчы больш за тры тысячы гектараў. У рамках рэкультывацыйных адпрацаваных унутрыгаспадарчых кар'ераў рэкультывавана 19 такіх аб'ектаў.

— Падчас кантрольнай дзейнасці за існаўчымі парадкам абласным камітэтам праведзена больш за 4,5 тысячы мерапрыемстваў, у выніку якіх выяўлена больш за восем тысяч парушэнняў, выдана звыш 1,5 тысячы прадпісанняў і рэкамендацый, накіравана больш як дзве тысячы інфармацыйных лістоў. Да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута больш за 460 асоб на агульную суму звыш 600 тысяч рублёў, звязана ад адміністрацыйнай адказнасці звыш тысячы асоб. Прад'яўлена больш за 200 прэтэнзій на суму звыш мільёна рублёў, — падзяліўся лічбамі Леанід Ісачанка. — Сярод парушэнняў, напрыклад, незаконная здабыча карысных выкапняў ці незаконная распрацоўка ўнутрыгаспадарчых кар'ераў. Вінаватых штрафуюць плюс наліваюць сумы нанесенай шкоды.

Эксперты падсумавалі, што найперш парадкам на зямлі залежыць ад культуры людзей і іх стаўлення да навакольнага

Ірына СІДАРОК.

КЛАСІКАМ ПРЫСВЕЧАНЫЯ ДРЭВЫ

У Письменніцкім парку каля Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі прайшоў суботнік, арганізаваны Саюзам письменнікаў Беларусі

Фота Віталя ІВАНЧЫКАВА.

Такага характару мерапрыемствы сталі добрай традыцыяй. Парк, заснаваны на ініцыятыве ганаровага старшыні СПБ, народнага пісьменніка Беларусі Мікалая Чаргінца, набірае сваю сілу. Дрэвы, пасаджаныя ў розныя гады ў гэтай утульнай мясціне, якую добра ведаюць гараджане і госці сталіцы, цягнуцца ўсё вышэй і вышэй. З мінулай восені, калі адзначалі 85-годдзе народнага пісьменніка Беларусі, аўтара дзясяткаў раманаў і апавесцяў, літаратара, які амаль два дзесяцігоддзі ўзначальваў Саюз пісьменнікаў, было высаджана першае імянае дрэва — у гонар Мікалая Іванавіча Чаргінца. Сёлетняй вясной дадаўся дуб, пасаджаны ў звязку са 140-гадовым юбілеем класіка беларускай дзіцячай літаратуры Янкі Маўра.

Традыцыя працягваецца. І вось у лістападзе, у самы пярэдадзень Кастрычніцкага свята, пасаджаны дуб з імянай таблічкай, якая сведчыць, што гэтае дрэва пасаджана ў гонар народнага паэта Беларусі Пімена ПАНЧАНКІ. Літаратары, якія прымалі ўдзел у суботніку, не маглі не ўзгадаць неўміручы панчанкаўскай радкі: «Бой пад вечар скончыўся, / А ўсё Пра атаку! / Хоць былі ўжо «тыл»./ І ніхто яшчэ з нас не памыўся, / І ніхто яшчэ з нас не астыў! / І ляжаць сябры ў магіле братняй — / У каманды пахавальнай многа спраў! / Не спяшаў камбат пісаць аб страхах, / Аб сваіх салдатах гараваў! / Кроў хлеб мой друг рукою чорнай, / З гімнасцёркі не абмыўшы кроў! / Выпівалі па чатыры нормы — / Нашы / І загінуўшых сяброў». У суботніку ўдзельнічалі паэт Рагнэд Малахоўскі, кіраўнік Цэнтра папулярызцы літаратуры пры Саюзе пісьменнікаў Беларусі прэзійска Анатоль Матвіенка, паэт і перакладчык Міхась Пазнякоў, галоўны рэдактар газеты «Літаратура і мастацтва» Аляксей Чарота, паэт Уладзімір Магзо, першы намеснік старшыні Саюза пісьменнікаў Беларусі дзіцячая пісьменніца Алена Стэльмах і шмат хто яшчэ. Многія з сённяшніх рупліўцаў добра ведалі народнага паэта, не аднойчы слухалі яго выступленні...

Шчырымі памагатымі пісьменнікаў у пасадцы дрэў выступілі работнікі УП «Мінскэзлябуд». А яшчэ ўдзел у суботніку прынялі прадстаўнікі башкірскай дыяспары, якія жывуць і працуюць у Беларусі. У прыгожых народных строях, з усмешкамі на тварах, яны не выпадкова прыйшлі ў Письменніцкі парк. З 10 да 12 кастрычніка ў Мінску праходзілі Дні башкірскай літаратуры ў Беларусі. Прыехала да беларусаў вялікая пісьменніцкая дэлегацыя з Уфы. Яшчэ ў час перагавораў пра прыезд башкірскіх сяброў у Беларусь ішла размова пра тое, каб пасадзіць дрэва ў гонар класіка башкірскай літаратуры Хадзіі Даўлетшынай. Яна ў 1936 годзе гасцявала ў Беларусі, прыняла ўдзел у Пленуме Саюза савецкіх пісьменнікаў, які быў прысвечаны беларускай і башкірскай пазіі. Але ў кастрычніку па прычыне неспрыяльнага надвор'я не ўдалося высадзіць дрэва. І жаданне сваіх гасцей і сяброў беларускай калегі выканалі ў лістападзе, пасадзіўшы разам з прадстаўнікамі башкірскай дыяспары дрэва ў гонар Хадзіі Даўлетшынай... А ў 1936 годзе ў Мінску знаёміліся з беларускімі калегамі па літаратурным цэху больш як дзесяць башкірскіх паэтаў і празаікаў. З дакладам «Нараджэнне і шляхі башкірскай літаратуры» на Пленуме выступілі тады старшыня Саюза пісьменнікаў Башкірскай АССР Афзад Тагіраў (1890 — 1938), які сваю літаратурную дзейнасць пачаў яшчэ ў 1907 годзе. Адзін з першых яго твораў — апавесць «Басякі», напісаная пад уплывам Максіма Горкага. У 1930-я гады А. Тагіраў напісаў тры раманы пра тое, як народныя масы ішлі ў рэвалюцыю, які ўсталёўвалі Савецкую ўладу. У 1937 годзе пісьменнік быў рэпрэсіраваны...

Парк набывае сваё адметнае аблічча, — заўважыла Алена Стэльмах. — Мы штогод побач з ім праводзім фестываль дзіцячай літаратуры «У гасцяў у Францыска Скарыны». І калі будзем збірацца наступны раз, а фестываль ладзіцца звычайна ў верасні, абавязкова прывядзем хлопчыкаў і дзяўчынак, якія цікавяцца літаратурай, родным словам, на экскурсію да памятных дрэў, высаджаных у гонар класікаў. Махліва, з часам мы размесцім тут, у парку, інфармацыйныя QR-коды, праз якія можна будзе зайсці на розныя інфармацыйныя рэсурсы пра беларускую літаратуру. Мне здаецца, што сёння ўсе, хто неаб'явава ставіцца да развіцця беларускай літаратуры, увогуле да літаратурынага выхавання моладзі, падлеткаў, разумюць, што ў гэтай справе патрэбна быць разам, рабіць усё магчымае дзеля папулярызцы і сучаснай мастацкай літаратуры, і багатай творчай спадчыны нашых папярэднікаў.

Пакуль яшчэ на вуліцы рознымі фарбамі радуе восень, але ўжо набліжаюцца халады, хутка выпадзе снег. Ды ўсё ж наперадзе — шчодрое вясенняе сонца, зялёная лістога і, канешне ж, новае, ужо вясенняе пара, якая, безумоўна, будзе спрыяльна для пасадкі новых дрэў у Письменніцкім парку, што месціцца ў сталіцы нашай краіны каля Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.

Кастусь ЛЕШНИЦА.

Добрая справа

ХАЙ БУДЗЕ ХЛЕБ

У Гомельскай вобласці перасяленцы з Украіны могуць пачаць уласную справу і нават атрымаць міні-гранты на запуск свайго бізнес-праекта. Унікальную для рэгіёна ініцыятыву ўвасобіла ў жыццё Таццяна СПАС з Данбаса. Яе праект сацыяльны. Маладая маці ў «дэкрэтным», яна пячэ хлеб для адзінокіх пенсіянераў, інвалідаў і вучыць выпечыць усіх ахвотных.

ХОЧАЦА АДАВАЦЬ

Таццяна ставіць у духоўку формы з будучымі хлебнымі «цаглінкамі». Шэпча кароткую малітку, асяняе хросным знакам бліскучую прастору нонькай тэхнікі.

— Хай Бог дапамагае — так казала мая бабуля. Яна хлеб, вядома, у печы пякла і таксама асяняла яго крыжам, калі ставіла выпякаць, — заўважае жанчына.

Усё роўна дзе пячэш, кажа Таццяна, у старой рускай печы або сучаснай духоўцы. Хлеб сапраўды форма жыцця — пускаць яго ў свет трэба толькі з малітвай.

— Для любога народа хлеб — святое. У яго два правільны: ён малітку любіць і не церпіць шмат рук. Пачала ты мясіць, фармаваць, выпякаць бохан, значыць, рабі сама, не перадавай у іншыя рукі. У маёй сям'і хлеб заўсёды пякла мая бабуля Анастасія Рыгораўна. Я з дзяцінства бачыла, як яна жыла гэтым працэсам, — расказвае Таццяна.

Сама хлеб яна пячэ на заквасцы. Навучылася на сваёй малой радзіме яшчэ 13 гадоў таму. У іх праваслаўнай Свята-Дамітрыўскай царкве хлеб на заквасцы пёк сам бацюшка.

— Папрасіла яго навучыць і мяне. Ён паказаў, як трэба пячы, расказаў, наколькі хлеб на заквасцы больш карысны, блаславіў мяне пячы хлеб, — узгадвае Таццяна. Тады яна яшчэ не ведала, як такое паслушанне, на якое атрымала благаслаўненне, адгукнецца ў яе жыцці на Беларусі.

Ёсць людзі, якіх хлеб любіць. Мая новая знаёма з такіх. Хлеб на заквасцы пшанічных, жытні, з семачкамі або салодкі «калабок»... У Таццяны Спас заўсёды ўсё выходзіць вельмі смачнае. Гэта пры тым, што пячэ яна не на сваёй хатняй кухні, дзе гаспадыні, як вядома, і паветра дапамагае, а проста ў адным з кабінетаў Рагачоўскай раённай арганізацыі Беларускага Чырвонага Крыжа. Для яе выпечка — падзяка беларусам за дапамогу і падтрымку ў цяжкай жыццёвай сітуацыі.

— Мы з мужам Мікалаем з пасёлка Тэльманава Данецкай вобласці. У 2015 годзе прыехалі ў Гомельскую вобласць. У нас на той момант было трое сыноў. Малодшаму толькі два гады споўнілася. З-за пастаянных абстрэлаў сярэдні сын стаў моцна заікацца, малодшы ўвесь пакрываўся лішаём. У Гомелі і Рагачове жыўць родныя мужа, вырашылі перабрацца да іх, — расказвае Таццяна. — Ужо калі прыехалі ў Беларусь, даведалася, што ў нас будзе чацвёртае дзіця. Хвалявалася, перажывала, вядома. Але ўсё склалася вельмі добра. Муж — настаўнік фізічнай культуры — атрымаў работу ў школе, дапамаглі з жыллём. Мы жылі ў вёсцы Кургані недалёка ад Доўска, потым у самім аграпрадду. Увесь час дапамагалі людзі, падтрымлівалі нас, — шчыра дзякуе Таццяна Спас.

Тры гады таму я сям'я справіла наваселле ўжо ва ўласнай кватэры. Пры падтрымцы беларускай дзяржавы шматдзетныя бацькі абудавалі жыллё ў Рагачове. Яшчэ праз год Таццяна з мужам атрымалі беларускае грамадзянства. Год таму ў сям'і Спаса нарадзіўся пяты сыноч — маленькі Саша. Нецанана для сябе пры падтрымцы Беларускага Чырвонага Крыжа маладая маці ў водпуску паглядзець за малым змагла запусціць свой сацыяльны праект.

ПАСЯБРАВАЦЬ ПРАЗ ХЛЕБ

Двойчы на тыдзень — па серадах і пятніцах — Таццяна Спас прыходзіць у раённую арганізацыю Беларускага Чырвонага Крыжа, пячэ хлеб і вучыць гэтаму майстэрству іншых.

— Я ўжо некалькі гадоў валанцёр Чырвонага Крыжа. Выйшла на пенсію, навучылася аказанню першай дапамогі, цяпер вучу іншых. Затое з цэстам я ніколі не сярвала. Таму Таццяна, наш шэф-повар, вучыць нас пячы, — паведаміла адна з самых актыўных удзельніц майстар-класаў па выпечцы Зінаіда Ганчарова.

— У мяне ўжо атрымалася спячы дома хлеб пасля навування Таццяны, хоць я толькі пачала вучыцца, — дадае Ала Васільева. — Вельмі добра, што ў нас ёсць такая магчымасць займацца нечым новым, а галоўнае — не адасабліцца.

Усяго ў Рагачоўскай раённай арганізацыі Беларускага Чырвонага Крыжа сем самых актыўных валанцёраў залатога ўзросту. Яны — нязменная ўдзельнікі хлебных майстар-класаў. Таццяна вучыць рабіць закваску, замешваць цеста і выпякаць яго, а жыхаркі Рагачова пераймаюць асновы працэсу, дзеляцца гісторыямі з жыцця, размаўляюць, пасля чаёўнічаюць. Хлеб не заканчваецца, як і добрая эмоцыя, а душы вылучваюцца. Дарочны, частку таго, што тут выпякаюць, перадаюць падапечным сацыяльнай службы — адзіночым пенсіянерам і інвалідам. З радасцю на майстар-класах чакаюць жыхароў Рагачоўскага раёна, хто хоча навучыцца пячы хлеб.

— Для мяне як для мамы ў дэкрэтным водпуску аказалася вельмі карыснай ініцыятыва па выпечцы хлеба. Я рада, што магу прымяніць свае здольнасці на карысць людзям. Дарочны, калі пячэш для іншых, вучыш гэтаму працэсу, з'яўляецца і матывацыя развівацца ў гэтай справе. Цяпер мне цікава далей паглыбляцца ў тэму выпечкі хлеба на заквасцы, хочацца праз асвойце новае рэцэпты і падыходы ў гэтым разаме, — падзялялася Таццяна Спас.

АРЫЕНЦІР — ХЛЕБНЫ ВОДАР

Дарочны, узяцца за такі праект маладая маці вырашыла дзякуючы падтрымцы старшыні Рагачоўскай раённай арганізацыі Беларускага Чырвонага Крыжа Ірыны Семянюк. Ірына Міхайлаўна ў кожнай канкрэтнай сітуацыі імкнецца разам з адрасатамі дапамогі знайсці канструктыўнае рашэнне. Так, ведаючы пра кулінарныя таленты перасяленцы з Данбаса, старшыня Рагачоўскай раённай арганізацыі Беларускага Чырвонага Крыжа прапанавала жанчыне далучыцца да ініцыятывы па выпечцы хлеба. На Гомельшчыне аналагаў такога праекта пакуль няма.

— На сродкі, якія нам выдзелілі па лініі Чырвонага Крыжа, мы закупілі электрычную духоўку і формы для выпечкі. Галоўная мэта гэтай ініцыятывы — дапамагчы пажылым людзям арганізаваць вольны час, навучыць іх няйтрым кулінарным сакрэтам, каб яны заўсёды маглі мець на сваім сталце свежую выпечку. Акрамя таго, вельмі важна і тое, што праект закліканы дапамагчы падтрымліваць дружэлюбныя сувязі паміж мігрантамі з Украіны і нашымі пажылымі землякамі, арганізаваць сумесны карысны вольны час для нашых падапечных, — звярнула ўвагу Ірына Семянюк.

У цэлым жа сярод падапечных Рагачоўскай раённай арганізацыі Беларускага Чырвонага Крыжа сёння 120 мігрантаў Украіны. Між тым на Гомельшчыне працягваецца падобная практыка аказання дапамогі ў адкрыцці ўласнай справы тым, хто з-за ваенных дзеянняў аказаўся ў цяжкай жыццёвай сітуацыі. З пачатку года ў рэгіёне яшчэ 25 мігрантаў з Украіны атрымалі фінансавую дапамогу для адкрыцця сацыяльных і бізнес-праектаў.

Наталія КАПРЫЛЕНКА,
фота аўтара.

Извещение о проведении 15 декабря 2023 года торгов № 14-РН на право размещения средств наружной рекламы на государственном недвижимом имуществе в г. Минске

№ предмета торгов	Место размещения средства наружной рекламы (согласно схеме)	Размер рекламного поля, м	Площадь рекламного поля, кв. м	Количество рекламных полей, ед.	Общая площадь, кв. м	Вид средства наружной рекламы	Начальная цена, руб.
1	г. Минск, ул. Южная, д. 39, АЗС № 69	2,0 x 8,0	16	2	32	пилон	1184,0
2	г. Минск, ул. Казинца, д. 21, к. 3	6,0 x 3,0	18	2	36	щитовая рекламная конструкция	1332,00
3	г. Минск, Долгиновский тракт, д. 186	1,95 x 6,0	11,7	2	23,4	пилон	865,80
4	г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 91	1,1 x 3,5	3,85	2	7,70	пилон	284,90
5	г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 91 (въезд налево)	0,7 x 1,0	0,70	2	1,40	пилон	51,80
6	г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 91 (въезд направо)	0,7 x 1,0	0,70	2	1,40	пилон	51,80

Срок, на который заключается договор на размещение (распространение) наружной рекламы, составляет 5 лет

Необходимые условия по предмету торгов № 1:
Общие требования и характеристики. Для размещения требуется разработка проекта привязки средства наружной рекламы в установленном порядке. В основе пилон лежит металлический каркас. Количество опорных стоек: одна. Рекламная конструкция ставится на заглубленном фундаменте. Цвет рекламной конструкции, покрытие согласовывается при получении паспорта средства наружной рекламы. Рекламная конструкция должна иметь маркировку с указанием владельца и его контактного телефона, номера рекламной конструкции.
Размеры. Размер рекламного поля: 2000 x 8000 мм. Количество рекламных полей: 2. Площадь одного рекламного поля 16 кв. м, общая площадь 32 кв. м.

Подсветка рекламной конструкции. Рекламная конструкция должна иметь внутреннюю подсветку. Подключение к источнику электроснабжения осуществляется закрытым способом с применением изолированного провода.

Необходимые условия по предмету торгов № 2:
Общие требования и характеристики. Для размещения требуется разработка проекта привязки средства наружной рекламы в установленном порядке. Количество опорных стоек: одна. Рекламная конструкция ставится на заглубленном фундаменте. Цвет рекламной конструкции, покрытие согласовывается при получении паспорта средства наружной рекламы. Рекламная конструкция должна иметь маркировку с указанием владельца и его контактного телефона, номера рекламной конструкции.
Размеры. Размер информационного поля: 6000 x 3000 мм. Количество рекламных полей: 2. Площадь одного рекламного поля 18 кв. м, общая площадь 36 кв. м.

Подсветка рекламной конструкции. Рекламная конструкция должна иметь внутреннюю подсветку. Подключение к источнику электроснабжения осуществляется закрытым способом с применением изолированного провода.

Необходимые условия по предмету торгов № 3:
Общие требования и характеристики. Для размещения требуется разработка проекта привязки средства наружной рекламы в установленном порядке. В основе пилон лежит металлический каркас. Количество опорных стоек: одна. Рекламная конструкция ставится на заглубленном фундаменте. Цвет рекламной конструкции, покрытие согласовывается при получении паспорта средства наружной рекламы. Рекламная конструкция должна иметь маркировку с указанием владельца и его контактного телефона, номера рекламной конструкции.
Размеры. Размер рекламного поля: 1950 x 8000 мм. Количество рекламных полей: 2. Площадь одного рекламного поля 11,7 кв. м, общая площадь 23,4 кв. м.

Подсветка рекламной конструкции. Рекламная конструкция должна иметь внутреннюю подсветку. Подключение к источнику электроснабжения осуществляется закрытым способом с применением изолированного провода.

Необходимые условия по предмету торгов № 4:
Общие требования и характеристики. Для размещения требуется разработка проекта привязки средства наружной рекламы в установленном порядке. В основе пилон лежит металлический каркас. Количество опорных стоек: одна. Рекламная конструкция ставится на заглубленном фундаменте. Цвет рекламной конструкции, покрытие согласовывается при получении паспорта средства наружной рекламы. Рекламная конструкция должна иметь маркировку с указанием владельца и его контактного телефона, номера рекламной конструкции.
Размеры. Размер рекламного поля: 1100 x 3500 мм. Количество рекламных полей: 2. Площадь одного рекламного поля 3,85 кв. м, общая площадь 7,7 кв. м.

Подсветка рекламной конструкции. Рекламная конструкция должна иметь внутреннюю подсветку. Подключение к источнику электроснабжения осуществляется закрытым способом с применением изолированного провода.

Необходимые условия по предмету торгов № 5, № 6:
Общие требования и характеристики. Для размещения требуется разработка проекта привязки средства наружной рекламы в установленном порядке. В основе пилон лежит металлический каркас. Количество опорных стоек: одна. Рекламная конструкция ставится на заглубленном фундаменте. Цвет рекламной конструкции, покрытие согласовывается при получении паспорта средства наружной рекламы. Рекламная конструкция должна иметь маркировку с указанием владельца и его контактного телефона, номера рекламной конструкции.
Размеры. Размер рекламного поля: 700 x 1000 мм. Количество рекламных полей: 2. Площадь одного рекламного поля 0,7 кв. м, общая площадь 1,4 кв. м.

Подсветка рекламной конструкции. Рекламная конструкция должна иметь внутреннюю подсветку. Подключение к источнику электроснабжения осуществляется закрытым способом с применением изолированного провода.

Форма проведения торгов – аукцион.
Организатор торгов – коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10, тел. 8 (017) 365-48-36.

Торги проводятся в соответствии с Положением о порядке проведения торгов на право размещения средств рекламы на недвижимом имуществе, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 07.07.2021 № 395 «О мерах по реализации Закона Республики Беларусь «Об изменении законов по вопросам рекламы»».

Аукционные торги проводятся **15 декабря 2023 г. в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционных торгов).

Документы на участие в аукционных торгах принимаются с **09.11.2023** включительно с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Документы, поданные по истечении указанного срока, не рассматриваются. Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в торгах, несет лицо, их подавшее.

Порядок оформления участия в торгах: к участию в аукционных торгах допускаются лица, прошедшие заключительную регистрацию, которые в срок, установленный для приема документов на участие в аукционных торгах, внесли задаток (задатки) и заключили с организатором торгов соглашение установленной формы о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов по соответствующему их предмету (далее – соглашение), а также представили организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в торгах;
- заверенную банком копию платежного документа о внесении суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет организатора торгов (в случае участия в торгах в отношении нескольких предметов торгов задаток вносится по каждому предмету торгов);
- копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, желающего принять участие в торгах;
- скан средства наружной рекламы, выполненный в цвете на бумажном носителе в формате А4 или электронном носителе.

Сумма задатка (сумма задатка соответствует начальной цене предмета торгов) должна быть внесена по соответствующему предмету торгов не позднее окончания срока и времени, установленных для приема документов, на расчетный счет организатора торгов BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБВ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, кодификатор назначения платежа 40901 (назначение платежа – задаток для участия в торгах № 14-РН на право размещения средств наружной рекламы по предмету торгов № 1).

Участнику, не ставшему победителем торгов (лицом, приравненным к победителю торгов), внесенный задаток (задатки) возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

При подаче организатору торгов документов для участия в торгах и заключении соглашения представляются: физическим лицом, в том числе индивидуальным предпринимателем, – документ, удостоверяющий личность; представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица – оригинал документа, подтверждающего его полномочия, и документ, удостоверяющий личность.

После регистрации организатором торгов документов для участия в торгах лицо, желающее принять участие в торгах (его представитель), расписывается в журнале регистрации, после чего такое лицо считается допущенным к участию в торгах. До начала аукциона его участником проходит регистрацию.

Порядок определения победителя торгов: торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Не допускается продажа предмета торгов по начальной цене. Торги проводит аукционист, определяемый организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона, который определяется аукционистом в пределах от 5 до 15 процентов от предыдущей названной аукционистом цены предмета торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов. Если заявление на участие в торгах подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, а такой участник признается лицом, приравненным к победителю торгов.

Иные условия торгов:
Победитель торгов (приравненное к нему лицо) обязан:

- в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить государственному предприятию «МГЦН» затраты на организацию и проведение торгов, в том числе расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для их проведения. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом торгов под подпись;
- в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов перечислить на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в протоколе о результатах торгов, сумму средств, за которую продан предмет торгов, за вычетом внесенной им суммы задатка;

- в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов заключить договор на размещение средства наружной рекламы с государственным предприятием «Минский городской центр инжиниринговых услуг» при условии оплаты суммы средств, за которую продан предмет торгов и оплаты расходов на организацию и проведение торгов. За оформление паспорта средства наружной рекламы взимается плата в соответствии с тарифами, утвержденными государственным предприятием «Минский городской центр инжиниринговых услуг». Размер платы за оформление паспорта средства наружной рекламы составляет 581,21 бел. руб. с учетом НДС (без учета стоимости услуг по изготовлению проекта привязки средства наружной рекламы к участку местности).
Размер штрафа, уплачиваемого участником торгов и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случае непредъявления законодательным и соглашением, составляет 99 (девяносто девять) базовых величин на дату проведения торгов.

Телефоны для справок: отдел аукционов – (017) 360-42-22, (017) 365-48-36, государственное предприятие «Минский городской центр инжиниринговых услуг» – (017) 219-85-44.

Извещение о проведении торгов размещено на сайте: организатора торгов – www.mgcn.by (раздел «АУКЦИОНЫ/Рекламные конструкции»); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «Объявления – Аукционы»).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «МГЦН» 12 декабря 2023 года проводит открытый аукцион № 7-АЧ

по продаже права заключения договоров аренды недвижимого имущества, находящегося в частной собственности (далее – имущество)

№ предмета аукциона	Местонахождение имущества	Площадь (кв. м)	Коэффициент к базовой ставке арендной платы или размер арендной платы	Начальная цена права заключения договора аренды имущества/ сумма задатка (руб.)	Целевое использование имущества	Наименование имущества, его характеристика, необходимые условия аренды и иные сведения
Арендодатель – ОАО «ДОРОРС», тел. +37517 240-60-06						
1	г. Минск, ул. Кирова, 2-3Н	124,0	3,0	523,90	Для размещения административного помещения, складского помещения, или торговой точки, розничной торговли продовольственными и (или) непродовольственными товарами	Изолированное помещение. Имеются электроснабжение, водоснабжение, естественное освещение, канализационный вход. Дополнительные характеристики в части предлагаемого в аренду имущества указаны в техническом паспорте на данный объект. Имеющаяся разрешенная мощность сети электроснабжения – 4 кВт. Срок аренды – 3 года
Арендодатель – ИП Доморад Инна Васильевна, тел.: +37529 388-87-55, +37529 673-81-45 (осмотр)						
2	г. Минск, пр-т Независимости, 104-2Н	322,4	2024 г. – 1,5 2025 г. – 2,2 2026 г. – 3,0	1 362,14	Под торговый объект, объект общественного питания, оказание услуг	Нежилое двухуровневое помещение с полной качественной отделкой (1-й этаж – панорамные окна на prospect + подвальный этаж), которое по всем параметрам подходит для магазина, пекарни, кафе, имеет 2 входа: лицевой с пр-т Независимости и с дворовой территории для разгрузки, расположено прямо возле станции метро «Московская», в шаговой доступности новые ЖК «Маяк Минска» и ЖК «Vogue». Подведенная мощность 42 кВт, заменены все коммуникации в 2018 году (канализация, электроснабжение), капитальный ремонт дома проведен в 2021 году. Видеообзор по ссылке: https://youtu.be/YN9HXBNzAmA?si=Uwy7oauHhLDQ6iP Срок аренды – 3 года

Организатор аукциона – государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10, тел. +375 (17) 360 42 22.
Форма торгов – открытый аукцион на повышение начальной цены.
Аукцион состоится **12 декабря 2023 г. в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционов).

Прием документов и консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с **09 ноября 2023 г. по 07 декабря 2023 г. включительно** в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Заявления на участие в аукционе, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в аукционе, несет лицо, их подавшее.

Порядок оформления участия в аукционе:
К участию в аукционе допускаются юридические или физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, внесшие в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на указанный текущий (расчетный) банковский счет сумму задатка, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявления на участие в торгах с приложением всех необходимых документов, заключившие с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение), зарегистрированные в журнале регистрации заявлений. Лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, где указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано.
Для участия в аукционе лица, желающие участвовать в нем, подают организатору заявления на участие в аукционе с приложением следующих документов:

- документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБВ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, кодификатор назначения платежа – 40901. **Назначение платежа – задаток для участия в аукционе № 7-АЧ по предмету аукциона № 1** – сумма задатка соответствует начальной цене предмета торгов;
- копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования – для юридических лиц или индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь;
- копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения – для иностранных юридических лиц.

При подаче заявления на участие в аукционе: физическое лицо, в том числе индивидуальным предпринимателем, желающее участвовать в аукционе, предъявляет документ, удостоверяющий личность; представитель лица, желающего участвовать в аукционе, предъявляет документ, удостоверяющий личность; доверенность, за исключением случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель; документ, подтверждающий полномочия руководителя юридического лица (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенную выписку из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы, подтверждающие полномочия), если юридическое лицо представляет его руководителя.
Документы, составленные на иностранном языке, должны представляться (предъявляться) с переводом на белорусский или русский язык (верность перевода или подлинность подписи переводчика должна быть засвидетельствована нотариально).

Порядок определения победителя аукциона:
Аукцион проводится в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже права заключения договоров аренды недвижимого имущества, находящегося в частной собственности, утвержденным организатором аукциона (далее – Порядок).

Перед началом аукциона организатор аукциона проводит заключительную регистрацию лиц, допущенных к участию в аукционе. Заключительная регистрация представляет собой замену организатором аукциона билетов участников аукциона на аукционные номера, под которыми участники аукциона будут участвовать в аукционе. После проведения аукциона участники аукциона обязаны вернуть эти номера организатору аукциона.
Аукцион проводится аукционистом, определяемым организатором аукциона. Аукцион начинается с оглашения аукционистом правил проведения аукциона, шага аукциона. Шаг аукциона устанавливается аукционистом в пределах от 5 до 15 процентов от предыдущей цены предмета аукциона, названной аукционистом.

Аукцион начинается с объявления аукционистом наименования, места нахождения, краткой характеристики недвижимого имущества, право заключения договора аренды которого выставляется на аукцион, начальной цены, срока, на который будет заключен договор аренды. После оглашения данной информации аукционист в соответствии с шагом аукциона объявляет первую цену предмета аукциона. Не допускается продажа предмета аукциона по начальной цене. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционист не примет только один участник аукциона. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион (далее – победитель аукциона).

Если заявление на участие в аукционе подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, а такой участник признается лицом, приравненным к победителю аукциона.

Обязанности победителя аукциона (лица, приравненного к победителю аукциона):

- подписать протокол о результатах проведения аукциона в день его проведения;
- в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка;
- в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение (информация о затратах доводится до сведения участников перед началом аукциона);
- в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона заключить с арендодателем договор аренды имущества.

Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 99 (девяносто девять) базовых величин на дату проведения аукциона.
Дополнительная информация:
возможность осмотра имущества, право заключения договора аренды которого выставлено на аукцион, обеспечивает арендодатель; организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), размеры арендной платы и коммунальных платежей, а также ознакомиться с проектом договора аренды имущества;

организатор аукциона в течение 5 рабочих дней со дня его проведения возвращает участникам аукциона, за исключением случаев, предусмотренных Порядком, внесенные ими задатки (сумма задатка, внесенного победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона), засчитывается при оплате им стоимости предмета аукциона).

Телефоны для справок: отдел аукционов – +375 (17) 366 36 58, бухгалтерия – +375 (17) 366 36 58.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте: организатора аукциона – www.mgcn.by (раздел «Недвижимость в аренду»); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»), Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»).

САКРЭТЫ ШЧЫТАПАДОБНАЙ ЗАЛОЗЫ

Як не прапусціць яе захворванні?

Згодна з сусветнай статыстыкай, захворванні шчытападобнай залозы сустракаюцца практычна ў 30 % насельніцтва планеты. Па дадзеных СААЗ, сярод эндакрынных парушэнняў захворванні шчытападобнай залозы займаюць другое месца пасля цукровага дыябету. Ад іх пакутуюць больш за 665 мільянаў чалавек у свеце. У групе рызыкі знаходзіцца больш за 1,5 мільярда чалавек. У якіх выпадках трэба працяляць насцярожанасць? Як часта рабіць УГД шчытападобнай залозы і каму варта здаваць аналізы на яе гармоны? Якія прадукты карысныя для гэтага органа? Пра гэта расказалі медыкі.

НАРОЎНІ З ЦУКРОВЫМ ДЫАБЕТАМ

Як паведаміла намеснік галоўнага ўрача па арганізацыйна-метадычнай рабоце Рэспубліканскага цэнтру медыцынскай рэабілітацыі і бальнеалячэння Вольга САЛКО, у цяперашні час у нашай краіне распаўсюджана хвароб шчытападобнай залозы стаіць на другім месцы пасля цукровага дыябету. Летась у нашай краіне каля 35 % усяго насельніцтва мела тую ці іншую паталогію шчытападобнай залозы.

— Паталогія шчытападобнай залозы — гэта зборная паняцце. Гэта не толькі вялікі ці вузел у шчытападобнай залозе, як прывыклі многія думаць. Гэта вялікая група захворванняў як з парушэннем функцыі шчытападобнай залозы, так і без яе, — адзначае Вольга Салко. — Як вядома, пільная ўвага да гэтай праблемы ў нас узнікла пасля аварыі на Чарнобыльскай атамнай электрастанцыі, калі ўвесь свет і эндакрыналагі нашай краіны займаліся выяўленнем раку шчытападобнай залозы. І да гэтага часу яшчэ адчуваецца павышаная ўвага да дадзеных праблем, што часта вядзе да гіпердыягностыкі некаторых захворванняў.

У Беларусі сёння каля 1,5–1,7 % людзей маюць вузлавы валляк. Яго распаўсюджанасць за апошнія гады значна знізілася, што звязана з рэалізацыяй дзяржаўнай праграмы па агульнай прафілактыцы. Дзякуючы гэтаму наша краіна выключана са спісу краін з ёддадэфіцытам.

ШТО ТАКОЕ ЭНДАКРЫННЫЯ ДЫЗРАПТАРЫ?

Пры гэтым за апошнія 20 гадоў значна павысілася захворванне на першасны гіпатэрыёз. У дарослых яго вырасла ў 13 разоў, у дзяцей — больш чым у 20.

— Найперш у нас даступная дыягностыка. Мы бачым, што ў нас ледзь не ў кожным доме ёсць пункт забору крыві, у тым ліку для даследавання гармонаў шчытападобнай залозы. Гэта адыгрывае ролю для выяўлення субклінічных формаў гіпатэрыёзу. Таксама вялікую ролю ў развіцці гіпатэрыёзу і іншых аўтаімунных захворванняў шчытападобнай залозы адыгрываюць эндакрынныя дызрэпараты.

Гэты тэрмін быў уведзены адносна нядаўна. Гэта экзэгенныя рэчывы антрапагеннага паходжання, якія, трапляючы ў арганізм, звязваюцца з рэцэптарамі гармонаў і аказваюць гармонападобныя эфекты, а таксама парушаюць сакрэцыю гармонаў эндакрыннымі залозамі, што ў выніку прыводзіць да развіцця розных захворванняў.

— Да эндакрынных дызрэпартараў адносіцца ў тым ліку і курэнне. Таму пасіўнае курэнне, найперш сярод дзяцей, павінна быць выключана. Важна, які посуд мы

ўжываем: цяпер вельмі шмат інфармацыі, чаму нельга разаграваць ежу ў пластыкавым посудзе, чаму тэфлонавыя патэльні не павінны быць падрэпаць. У наваколным асяроддзі вельмі шмат эндакрынных дызрэпартараў, гэта не толькі вольны антрапагенны забруджвальнікі, такія як паліва, але і тыя дабыўкі, якія маюцца ў прадуктах харчавання, — расказала загадчыца кафедры эндакрыналогіі Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў аховы здароўя Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, доктар медыцынскіх навук, прафесар Ларыса ДАНИЛАВА.

Значную частку ў структуру захворванняў шчытападобнай залозы ўносіць тырэаітаксіоз — залішняе ўтварэнне гармонаў шчытападобнай залозы. Група пацыентаў з гэтай хваробай патрабуе найбольшай увагі ўрачоў эндакрыналагаў, значнай часткі выдаткаў усёй сістэмы аховы здароўя на лекавае забеспячэнне, правядзенне радыё-ёдатэрапіі, хірургічнае лячэнне.

— Свой уклад у рост захворванняў шчытападобнай залозы ўнёс і ковід. Пасля 2020—2021 гадоў мы пачалі фіксаваць рост падвострых тырэаітаў (віруснае запаленчае захворванне шчытападобнай залозы, — «Зв.»), якія звязаны з гэтай інфекцыяй, — адзначае Вольга Салко, дадаўшы, што сістэма аховы здароўя гатова да росту захварванняў.

У Беларусі выбудавана трохузроўневая сістэма аказання медыцынскай дапамогі: калі на раўным узроўні той ці іншым метадам дыягностыкі немагчымы, то пацыент накіроўваецца на абласны ці рэспубліканскі ўзровень.

У ВУЗЛАВЫХ І АЎТАІМУННЫХ ХВАРОБ ЖАНОЧАЕ АБЛІЧЧА

Беларусь не з'яўляецца лідарам у свеце па раку шчытападобнай залозы. На першых месцах ЗША, Паўднёвая Карэя і Францыя.

— У многім гэта звязана з тымі праграмамі скрынінгу, якія праводзіліся ў Беларусі ў постчарнобыльскі перыяд, — адзначыла Ларыса Данілава.

Увогуле ж да захворванняў шчытападобнай залозы, як вузлавых, так і аўтаімунных, больш схільныя жанчыны.

— Вузлавыя ўтварэнні рэгіструюцца, калі казаць пра краіны Еўропы, у 85 % насельніцтва, старэйшага за 40 гадоў. Вельмі важныя ўльтрагукавыя крытэрыі, якія сведчаць аб дабраякасным ці злаякасным працэсе. І яны добра вядомыя нашым спецыялістам, якія выконваюць УГД. З усіх вузлавых ўтварэнняў толькі ў 3–5 % выпадкаў іх структура патрабуе хірургічнага лячэння, — кажа Ларыса Данілава. — Таму мне хацелася б даць пасыл, што вузлавое ўтварэнне — гэта не абавязкова рак, і вельмі важна, у якім узросце яно маецца. Вузлавыя ўтварэнні з узростам з'яўляюцца тыповыя асаблівасці чалавечага арганізма, асабліва калі гаворка ідзе пра жанчыну.

ШТО ЎКАЗВАЕ НА ГІПАТЭРЫЁЗ?

У Мінску па выніках мінулага года захворванні шчытападобнай залозы сталі найбольш распаўсюджанай паталогіяй эндакрыннай сістэмы. Як паведаміла намеснік галоўнага ўрача па медыцынскай частцы Мінскага гарадскога клінічнага эндакрыналагічнага цэнтру Вольга ШЫШКО, летась у сталіцы зарэгістравана каля 90 тысяч выпадкаў захворванняў шчытападобнай залозы (для параўнання: пацыентаў з цукровым дыябетам выяўлена каля 84 тысяч).

Сярод паталогій лідзіруючую пазіцыю займае гіпатэрыёз — зніжэнне функцыі шчытападобнай залозы. Гэтае захворванне

распаўсюджана амаль на 2/3 сярод жанчын. На другім месцы валляк, на трэцім — выпадкі павелічэння функцыі шчытападобнай залозы — цірэатаксіозы.

ЧЫМ ЖА НЕБЯСПЕЧНЫ ГІПАТЭРЫЁЗ?

— Гэта той стан, які характарызуецца зніжэннем функцыі шчытападобнай залозы, але, на жаль, яго клінічныя правы вельмі неспецыфічныя. Могуць з'явіцца скаргі на слабасць, стомленасць, выпадзенне валасоў, праблемы са зніжэннем масы цела, непераанаснасць холаду, сухая скура. І вось менавіта гэтыя неспецыфічныя сімптомы характэрныя для многіх іншых захворванняў. Нярэдка ў такіх выпадках вызначаецца ўзровень гармонаў шчытападобнай залозы і часта выяўляюцца або субклінічныя, або маніфестныя формы гіпатэрыёзу, — расказала Вольга Шышко.

Аднак важна ўсведамляць, што не ўсе адхіленні гармонаў, у прыватнасці, тырэаэтропнага гармонаў, трэба лячыць. Урачы выбіраюць стратэгію ў залежнасці ад полу і ўзросту пацыента.

— Калі гэта жанчына рэпрадуктыўнага ўзросту, то, безумоўна, гіпатэрыёз трэба лячыць. Калі ж мы гаворым пра пацыентаў старэйшай узроставай групы, то тут спяшэцца не варта для таго, каб не нанесці пэўную шкоду, — тлумачыць Вольга Шышко.

Правесці даследаванне тыроідных гармонаў у Мінску нескладана. У якасці першаснай дыягностыкі на ўзроўні тэрытарыяльнай паліклінікі пры наяўнасці паказанняў пацыентам прызначаюцца абсалютныя гармоны шчытападобнай залозы. У выпадку выяўлення адхілення, у залежнасці ад полу і ўзросту пацыенты накіроўваюцца на розныя аб'екты абследавання. У далейшым частка пацыентаў, а менавіта жанчыны рэпрадуктыўнага ўзросту з гіпатэрыёзам, назіраюцца ў эндакрыналагічных цэнтры. Іншая катэгорыя пацыентаў падлягае назіранню ўрачоў-эндакрыналагаў у эндакрыналагічных кабінетах тэрытарыяльных паліклінік.

Нярэдка і сітуацыі з павышэннем функцыі шчытападобнай залозы — тырэатаксіозам. Яго прычыны разнастайныя.

— Захворванне, як правіла, дастаткова хутка дыягнастуецца, таму што лабараторная дыягностыка ў нас на высокім узроўні. І павялічваюцца насцярожанасць у дачыненні да гэтых захворванняў не толькі ў эндакрыналагаў, але і ва ўрачоў іншых спецыяльнасцяў. І такія пацыенты таксама накіроўваюцца ў эндакрыналагічныя цэнтры, дзе падлягаюць медыцынскаму назіранню. У цэлым дзякуючы лабараторнай дыягностыцы, пастаянным асветніцкім акцыям, павышанай насцярожанасці захворванні шчытападобнай залозы пераважна выяўляюцца на ранніх стадыях. На шчасце, вельмі цяжка ўскладненні хваробы шчытападобнай залозы

мы назіраем таксама даволі рэдка, — рэзюмавала Вольга Шышко.

ЯК ЧАСТА РАБІЦЬ УГД?

Усё залежыць ад першапачаткова выяўленай паталогіі.

— Калі дыягнаставаны вузлавы валляк і ён не патрабуе тонкавузлавага пункцыйнага аспірацыйнага біяпсіі, тады назіранне адзін раз у год. Гэта значыць ультрагукавое даследаванне робіцца аднойчы штогод. І такі пацыент не падлягае назіранню ні ў якога канкрэтнага спецыяліста — эндакрыналага ці ўрача ультрагукавой дыягностыкі. Урач агульнай практыкі накіроўвае пацыента на ультрагукавое даследаванне, — тлумачыць Вольга Шышко. — Калі гэта якія-небудзь іншыя дыфузныя змены шчытападобнай залозы, то гэта больш рэдкае назіранне.

КАЛІ ЗДАВАЦЬ КРОЎ НА ГАРМОНЫ?

Для пачатковага вызначэння функцыі шчытападобнай залозы прызначаецца абсалютнае на ўзровень тырэаэтропнага гармонаў.

— Калі з ім усё ў парадку, няма фактараў рызыкі развіцця захворванняў шчытападобнай залозы, у далейшым неабходнасці ў кантролі няма. Калі тырэаэтропны гармон адхілены ў бок павышэння, ёсць падставы падазраваць субклінічны гіпатэрыёз. Тады прызначаецца паўторнае абследаванне праз 8–12 тыдняў, таму што, як правіла, на падставе аднаго выніку аналізу, асабліва калі ён нязначна адхілены ад верхняй мяжы нормы, мы дыягназ не вызначаем. Калі гэта адхіленне ў бок зніжэння тырэаэтропнага гармонаў, то, як правіла, урач для вызначэння дыягназу прызначае абследаванне на дадатковыя гармоны, якія ўжо непасрэдна выяўляюцца шчытападобнай залозай.

ШТО ЛЮБІЦЬ ШЧЫТАПАДОБНАЯ ЗАЛОЗА?

Каб захаваць здароўе шчытападобнай залозы, найперш рэкамендуецца максімальна абмежаваць эндакрынныя дызрэпараты.

— Маладыя мамы часта грашаць тым, што выкарыстоўваюць аднаразовы посуд, пластыкавыя ўпакоўкі, не глядзячы, купляючы дзецім прадукты з любімымі фарбавальнікамі і дабаўкамі. Акрамя таго, бацькам важна навучыць дзяцей есці карысныя прадукты. Гэта рыба, морапрадукты, звычайная каша — грэчка, аўсанка, а таксама зялёная гародніна, спаржавая фасоль, ягады — чарніцы, буякі, чорныя парэчкі. У зімовы час карысна хурма, такі заморскі фрукт як фейхоа. І не забываць пра звычайнае здаровае збалансаванае харчаванне, — рэкамендуе галоўны дзіцячы пазаштатны эндакрыналаг камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкома Алена КІСЛАЯ.

Спорт-плюс

Даеш «Чырвоную ракетку»!

Прайшоў турнір, які аб'яднаў чыноўнікаў і прафесійных спартсменаў

Прэміум-турнір па настольным тэнісе «Чырвоная ракетка» ўпершыню прайшоў 7 лістапада ў Мінску на базе Рэспубліканскага цэнтра алімпійскай падрыхтоўкі па тэнісе.

Спаборніцтва было незвычайнае. Яго асаблівасць у тым, што яно адбылася ў парным разрадзе: кіраўнікі міністэрстваў і ведамстваў гулялі полеч са спартсменамі з нацыянальнай каманды.

Старшыня беларускай федэрацыі настольнага тэніса Аляксей ПРАКАПОВІЧ адзначыў, што жаданне арганізаваць такі турнір у Беларусі ўзнікла пасля таго, як ён паўдзельнічаў у падобным спаборніцтве ў Екацярынбурзе:

— Мне спадабалася гэтая ідэя. Яе падкарактвалі і вырашылі ўвасобіць менавіта ў такім фармаце.

У прэміум-турніры ўзялі ўдзел міністр спорту і турызму Сяргей Кавальчук, міністр культуры Анатоль Маркевіч, міністр юстыцыі Сяргей Хаменка, генеральны дырэктар «Белдзяржстраха» Сяргей Якубіцкі, гене-

ралаўны дырэктар ЗАТ «Міжнародны дзелавы альянс» Дзмітрый Конеўцаў, намеснік кіраўніка справамі Прэзідэнта Антон Краеўскі, першы намеснік старшыні камітэта дзяржаўнага кантролю Дзмітрый Баско, кіраўнік

Аператыўна-аналітычнага цэнтра пры Прэзідэнце Андрэй Паўлючэнка. Напарнікі з нацыянальнай каманды для ўір-персон вызначаліся шляхам лёсавання.

Напрыклад, **міністр спорту і турызму Сяргей КАВАЛЬЧУК** іграў у пары са спартсменкай Дар'яй Васіленкай.

— Калі прафесіянал гуляе з аматарам — гэта нецікава. А вось калі прафесіянал гуляе

з аматарам у пары, ім цікава, таму што выраўноўваюцца шанцы і любячая каманда можа выйграць. А ўлічваючы тое, што кожны супраць кожнага гуляе па дыяганалі, ёсць шанцы згуляць лепш, — заўважыў ён.

Дарэчы, пара Кавальчук — Васіленка і стала пераможцай спаборніцтва. На другім месцы Андрэй Паўлючэнка, які гуляў з Даніілам Віторскім, на трэцім — Дзмітрый Баско ў камандзе з Арсением Ражчэнкам.

Было анансавана, што ў наступным годзе такія спаборніцтвы будуць выведзены на новы ўзровень: турнір плануецца правесці сумесна з прадстаўнікамі расійскага ўраду.

Лізавета ГОЛАД,
фота аўтара.

Даты

Падзеі

Людзі

8 ЛІСТАПАДА

1858 год — нарадзіўся Тадэвуш Урублеўскі, адвакат, публіцыст, грамадскі дзеяч — краязнаўца. З 1886 года працаваў адвакатам у Пецярбургу, Вільні, юрысконсультам ва ўпраўленні Палескіх чыгунак. У час рэвалюцыі 1905—1907 гг. выступаў абаронцам на судовых працэсах над удзельнікамі рэвалюцыйных падзей, у т. л. матросамі браннагоца «Пацёмкін», крайсера «Ачакаў» на чале з лейтэнантам П. П. Шмітам, пазней — прадстаўнікамі беларускай інтэлігенцыі: Я. Коласам, Цёткай і іншымі.

1898 год — нарадзіўся (вёска Айраны, цяпер у Вільскім раёне) Міхаіл Ільч Калдубаў, генерал-маёр, Герой Савецкага Саюза. У гады Вялікай Айчыннай вайны служыў на фронце з лютага 1942 года. Камандзір 128-й гвардзейскай горнастралковай дывізіі генерал-маёр Калдубаў вызначыўся ў Мараўска-Астраўскай аперацыі (1945, Чэхія). Яго дывізія, ведучы актыўныя баявыя дзеянні на Аламаўцкім напрамку, адыграла вырашальную ролю ў вызваленні буйных прамысловых цэнтраў Чэхаславакіі.

1908 год — нарадзіўся (г. Мінск) Міхась Багун (Блошкін Міхаіл Фёдаравіч), беларускі пісьменнік. У 1932—1936 гадах працаваў у Дзяржаўным выдавецтве Беларусі і газеце «Літаратура і мастацтва». Аўтар зборнікаў вершаў, пазм, аповядаў для дзяцей. Пераклаў на беларускую мову раманы М. Астроўскага «Як гартавалася сталь», Ф. Панфёрава «Брускі», асобныя вершы А. Пушкіна, У. Маякоўскага, Э. Багрыцкага.

1938 год — нарадзіўся (вёска Вялікі Бор Хойніцкага раёна) Іван Іванавіч Сачанка,

беларускі журналіст, гісторык, публіцыст, доктар гістарычных навук, прафесар. Аўтар даследаванняў па тэорыі і практыцы нацыянальных і замежных сродкаў масавай інфармацыі, публіцыстыцы беларускіх пісьменнікаў.

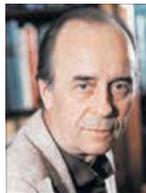
1656 год — нарадзіўся Эдмунд Галлей, англійскі астраном, геофізік, фізік і дэмограф, які ўнёс буйны ўклад ва ўсе пералічаныя навукі. Найбольш вядомы даследаваннямі каметы, якой прысвоена яго імя — Галлея паказаў перыядычнасць яе з'яўлення і выказаў меркаванне аб аналагічных паводзінах іншых камет.

1895 год — падчас эксперыментаў з электрычнасцю Вільгельм Рэнтген адкрыў выпраменьванне, названае ім X-прамянямі. Пасля ў гонар вучонага яно атрымала назву рэнтгенаўскага.

1923 год — так званы «Піўны пучок» у Мюнхене: спроба захопу дзяржаўнай улады, зробленая НСДАП на чале з Гітлерам.

1929 год — нарадзіўся Алег Барысаў, акцёр тэатра і кіно, кінарэжысёр, народны артыст СССР.

1943 год — указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР былі заснаваны найвышэйшы ваенны ордэн «Перамога» і салдацкі ордэн Славы I, II і III ступеняў.

ПІМЕН ПАНЧАНКА:

«Ні славы, ні скарбаў я не хачу, Мне б толькі прайсці непрыкметна, Зямлю сваю пад нагамі пачуць, Надыхацца родным паветрам».

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмная — 311 17 13 (гп./факс);

адрэсаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прым. рэкламы

тэл./факс: 311 17 27,

е-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары любімых матэрыялаў іскра апракраскі за падобі і ідэямі факт. Іх меркаванні не з'яўляюцца суадзіненымі з меркаваннямі рэдакцыі. Радаванне па сваім меркаванні адрасі і публікуе адрасаваныя ім пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра
5 лістапада.
Месяц у сузор'і Дзевы.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.22	17.23	9.01
Віцебск —	8.17	17.08	8.51
Магілёў —	8.13	17.13	9.00
Гомель —	8.04	17.15	9.11
Гродна —	8.37	17.39	9.02
Брэст —	8.32	17.45	9.13

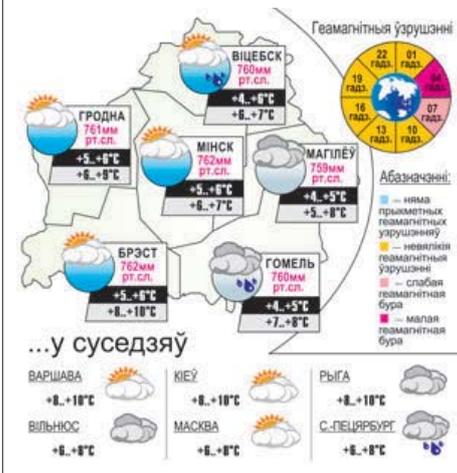
Імяніны

Пр. Апанаса, Дзмітрыя,
К. Клаўдзія, Адрыяна,
Віктара, Готфрыда,
Северына.

Фота Надзеі НІКАЛАЕВАЙ.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Восень. Адпачыўшы і набраўшыся сіл на лецішчах, пенсіянеры вяртаюцца ў паліклінікі...

Бацька, дапамагаючы сыну рабіць урокі, абраўца: «Ды ты табліцу множання не ведаеш!»

Сын цягнецца за тэлефонам.

«Цяпер скажа, навошта мне яе ведаць, калі ёсць калькулятар», — думае бацька.

Хлопчык адкрывае галасавы пошук і прамаўляе: «Табліца множання — што гэта?»

Паводле звестак судовай статстыкі, яшчэ ніводная жонка не

застрэліла мужа ў той момант, калі ён мыў посуд.

— Дарага, хочаш сёмуо шаўруму?

— Коцік, я пасля шасці не ем!

— Адкуль у цябе столькі ворагаў?

— Я таварыскі.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

www.zviazda.by

е-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004, 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 10.315. Індэкс 63850. Зак. № 2625.

Нумар налічаны ў 1930.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

7 лістапада 2023 года.